

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 12, številka 1

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen
MAREC 2017

Razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Komen za leto 2017

1. Priznanja Občine Komen so:

A. ČASTNI OBČAN Občine Komen

Priznanje se podeli posamezniku, ki je s svojim dolgoletnim delovanjem na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno – izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali na katerem drugem področju tako prispeval k ugledu in napredku občine, da ima to trajni pomen.

B. ZLATI GRB Občine Komen

Priznanje se podeli posamezniku ali skupinam za izredno življenjsko delo oziroma za vrhunske uspehe in dosežke na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno – izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju, ki so pomembni za razvoj in promocijo občine Komen. Podeli se eno priznanje letno.

C. Priznanja Občine Komen

Priznanja se podeljujejo posameznikom ali skupinam za dosežene uspehe v krajšem časovnem obdobju. Priznanja imajo pomen pohvale ter so aktualen odziv na dosežke in uspehe na vseh področjih dela. Podeli se lahko do tri priznanja letno.

Priznanja podeli župan občine Komen na slovesnosti ob občinskem prazniku Občine Komen.

2. Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, družbe, zavodi, politične in druge organizacije in skupnosti, društva ter ožji deli lokalne skupnosti.

Predlog za podelitev priznanj mora biti podan v pisni obliki in mora vsebovati: splošne podatke o predlagatelju, predstavljene podatke o kandidatu, vrsto priznanja, za katero je kandidat predlagan, utemeljitev predloga s podrobnejšim opisom dela oziroma dosežkov, zaradi katerih je bila predlagana podelitev priznanja in dokumente, ki potrjujejo dejstva, navedena v utemeljitvi. Predlagatelj predlogu priloži tudi soglasje kandidata.

3. Prispele predloge bo obravnavala komisija za podelitev priznanj občine Komen, imenovana s sklepom župana. Komisija bo oblikovala predlog za podelitev priznanj, o prejemnikih priznanj bo odločal občinski svet s sklepom.

4. Rok za vložitev predlogov je **ČETRTEK, 30. 3. 2017 do 10. ure**. Predlagatelji lahko podajo predloge na obrazcu, ki je na voljo v sprejemni pisarni občinske uprave občine Komen oziroma je dostopen na spletni strani občine Komen www.komen.si.

5. Predlagatelji pošljejo predloge na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen v zaprti kuverti z napisom »Ne odpiraj – za občinska priznanja«.

Datum:

Številka:

*Marko Bandelli, mag. posl. ved
župan*

Uredniški uvodnik

Spoštovani!

Pred dvema letoma sem sprejela izziv, da pri oblikovanju družbenega življenja naše občine sodelujem tudi tako, da bom urejala občinsko glasilo. V tem času sem se ogromno naučila, za kar sem neizmerno hvaležna - hvaležna sem za vsako pomoč, prispevek, fotografijo, lepo besedo, tudi za konstruktivne kritike. Ker pa si moramo v življenju postaviti prioritete sezone za vse, kar počnemo, sem se odločila, da iz osebnih razlogov odstopim iz funkcije odgovorne urednice.

Mesto in s tem vse delo, ki ga le-to prinaša (in verjemite, ni ga malo!), bo prevzela Heidi Vrčon. Zato vas, dragi soustvarjalci glasila, prosim, da tudi njej pomagate pri polnjenju strani našega glasila s prispevki in fotografijami dogajanja v naši občini. Verjamem, da vam bo uspelo in hvala za vse!

Marija Umek
Odgovorna urednica

Burja

Glasilo Občine Komen
Letnik 12, številka 1, MAREC 2017

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: burja@komen.si

Naklada: 1.420 izvodov

Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.

Odgovorna urednica: Marija Umek
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Katjuša Rina Trampuž in mag. Andreja Štok
Lektoriranje: Barbara Jejčič

Priprava in tisk: Tiskarna Mljač d.o.o., Ulica Istrskega odreda 2c, 6215 Divača
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov: burja@komen.si, najpozneje do 25. 5. 2017. Prispevki, ki bodo prispeli prepozno ne bodo vključeni v naslednjo številko! K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji.

Vabimo tudi vse fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavili.

Naslednja številka občinskega glasila izide JUNIJA 2017.

Avtorica fotografije na naslovnici: Ivana Žigon

Spoštovane občanke in občani,

teran je postala najbolj omenjena beseda na Krasu in v Sloveniji v zadnjih mesecih.

Odločil sem se, da bom zapisal nekaj besed glede pereče teme, ki v zadnjih časih na široko odmeva v naših in sosednjih krajih. Kraševci se nedvomno zavedamo pomena tega produkta. Veliko oseb še ne ve, zakaj toliko besed in prizadevanj za naše kraško vino. Teran ima gospodarski pomen, je naša identiteta in, nenazadnje, je naš ponos. v svetu.

Tudi sam sem se postavil ob bok našim vinogradnikom ter si za dal, da ne bom dovolil pogajanj s Hrvaško in Evropsko komisijo, saj je teran nezamenljiv del identitete Krasa.

Teran predstavlja 1,5 % pridelave slovenskega vina, vendar zaradi tega ne sme biti obravnavan kot obrobni problem za državo. Gre za zaščito našega interesa, za zaščito naših pridelovalcev, naše kraške dediščine. Na Krasu imamo 600 ha vinogradov, od tega je 75 % zasajenih s sorto refošk, ki zaradi klimatskih pogojev in posebnosti naše zemlje ter skrbi in posebne nege vinarjev daje vino teran. Zavedati se moramo, da Hrvaška nima in ne more imeti vina pod imenom teran. Poleg tega je nesprejemljivo to, da je registrirala sorto trte teran, ki, kot vemo, ne obstaja. Vse to je želela Hrvaška lažno prikazati Evropski komisiji in skušala pridobiti delegiran akt. Prav ta akt bi lahko Hrvaški nudil možnost uporabe našega zaščenega imena teran tudi za njihov refošk. Pomembno je še to, da tudi naše rdeče vino, ki je pridelek iz trte sorte refošk, ni vse teran. Če ne doseže zadovoljivih parametrov, če ni pregledano vse od začetka, če ne izpolnjuje pogojev kakovosti in tehnologije pridelave, je lahko le navadno namizno rdeče vino in ga imenujemo kraško rdeče vino.

Kaj pa s hrvaškim vinom? Za hrvaško vino, ki bi se po predlogu Evropske komisije imenovalo Hrvatska Istra – teran, ni enakih pravil, tudi namizno vino bi lahko nosilo to ime.

Kot veste, je Hrvaška vstopila v EU 1. julija 2013. Ob vstopu je v celoti sprejela njen pravni red. S sprejetjem tega pravnega reda je sprejela tudi zaščitene označbe porekla vina. Zaradi tega je bilo jasno, da hrvaški pridelovalci po vstopu v EU ne bodo mogli več uporabljati imena teran za označevanje vina. EU je izrecno dovolila Hrvatom, da lahko prodajo vse zaloge v roku treh let. To obdobje se je zaključilo junija lani. To se pravi, da vse do danes nelegitimno in protizakonito prodajajo vino z imenom teran brez spoštovanja pravnega reda, ki so ga sprejeli ob vstopu v EU. Tu je treba poudariti bistvo, da Hrvaška ni nikoli podala vloge za izjemo pri označevanju sorte teran ob pristopnih pogajanjih, komisija pa trdi obratno. Slovenski pridelovalci pa so leta 2013 ponovno pridobili potrditev, da je njihova zaščita absolutna in ekskluzivna, poleg tega komisija ni nikoli seznanila Slovenije o vlogi, ki bi posegala v pravice naših kraških pridelovalcev.

Slovenija, oz. ministrstvo za kmetijstvo z ministrom Dejanom Židanom, je večkrat pozvala Evropsko komisijo, naj predloži dokumentacijo in argumente, na osnovi katerih Hrvaška zahteva uporabo imena teran, vendar do danes ministrstvo za kmetijstvo ni prejelo ničesar, razen kopije dokumentov, v katerih so bile vse vsebinske informacije neberljive, saj so bile zakrite in potemnjene. Prav to je tisti dokument, ki dokazuje neresnične in ponarejene podatke, ki so bili predloženi Evropski komisiji, na osnovi katerih bi nastopila pridobitev delegiranega akta.

V dopisu državne sekretarke, mag. Tanje Strniša, ministrstva za kmetijstvo smo razbrali naslednje nepravilnosti vodenja postopka:

- Hrvaška je zamudila rok, v katerem bi tako izjemo lahko uve-

ljavljala (to je v postopku naše zaščite terana ali v času hrvaških pristopnih pogajanj).

- Nedopustno je, da so med Evropsko komisijo, ki je vodila pogajanja v imenu članic, in Hrvaško potekali dogovori o reševanju te zadeve po pristopu brez vednosti Slovenije.
- Nedopustno je, da bi komisija na tak način zaobšla običajen postopek pristopnih pogajanj, v katerem ni mogoče podeliti nobene izjeme od pravnega reda brez soglasja vseh članic EU, z delegiranim aktom pa bi to storila enostransko in brez soglasja Slovenije in slovenskih pridelovalcev, ki so nosilci zaščite in ki so tudi ves čas nasprotovali izjemi za hrvaške pridelovalce.
- Evropska komisija s tem ustvarja precedenčni primer, saj takega postopka še ni uporabila, zlasti ne za nazaj.
- V skladu z Lizbonsko pogodbo bi z delegiranim aktom lahko podrobneje urejala le nebstvene vsebine, dodelitev izjeme za uporabo zaščenega imena pa nikakor ne more biti nebstvena vsebina.
- Slovenski vladi niti slovenskim pridelovalcem niso bili razkriti podatki iz hrvaške vloge, na podlagi katerih bi Slovenija lahko preverila njihove argumente in gradila svojo obrambo.

Druga skupina argumentov je vsebinske narave:

- Vino teran s Krasa ima posebne, predpisane in kontrolirane lastnosti, ki nimajo nič skupnega z vinom, ki se prideluje iz sorte teran v hrvaški Istri.
- Slovenija trdi, da je sorta grozdja ista na Krasu in v Istri, to je refošk. Tudi Hrvati so imeli tako uradno zapisano do leta 2010: hrvaški nacionalni pravilnik je do leta 2010 poznal sorto teran z dvema sinonimoma: refošk in istrijanac, po letu 2010 pa so to ločili v dve sorti: teran (s sinonimom istrijanac) in refošk. Hrvaško-slovenska znanstvena raziskava iz leta 2014 dokazuje, da gre genetsko za isto sorto. Vendar če bi Hrvati priznali, da je to sorta refošk, ne bi imeli podlage za zahtevo, da na steklenice pišejo teran. Zato lahko domnevamo, da je bila ločitev refoška v svojo sorto narejena z namenom, da se ogrozi slovenska zaščita terana.
- Zemlja in klima na Krasu dajeta vinu posebne lastnosti. Kras ni Istra, to je bistvo in pomen »terroir-a« v vinogradništvu. Istrsko vino iz sorte teran je lahko tudi namizno, lahko se v manjšem deležu mešajo tudi druge sorte grozdja, skratka, posebna kakovost ni predpisana.
- Slovenski teran je bilo vedno lokalno vino, znano v glavnem samo na slovenskem trgu, ki ga je slovenski potrošnik navajen zaradi specifičnosti. Hrvaško vino z oznako teran bi povzročilo zmedo in zavajanje pri potrošnikih, ki ne bi vedeli, kaj lahko pričakujejo, ko kupijo teran.
- Zaradi lažjih pogojev in cenejše pridelave na Hrvaškem in nenake kakovosti bi hrvaško vino z oznako teran predstavljalo nelojalno konkurenco in bi lahko ogrozilo pridelavo terana na slovenskem Krasu. Od ekskluzivnosti uporabe imena teran samo za Kras je odvisen obstoj vinogradništva na Krasu. Grožnja je še posebej velika zato, ker je hrvaška Istra veliko večje območje kot slovenska planota Kras in ima zato veliko večji

potencial za rast.

- Ker bi Evropska komisija s sprejemom delegiranega akta, s katerim bi Hrvaški podelila izjemo za uporabo imena sorte teran, legalizirala nezakonite prakse hrvaških pridelovalcev, ki niso prenehali uporabljati imena teran niti po preteku triletnega prehodnega obdobja za odprodajo starih zalog vina, namesto da bi ostro opozorila hrvaške pristojne organe, ki kršitve niso preganjali kljub številnim pozivom Slovenije.

To so razlogi, zaradi katerih smo se odločili da ustanovimo civilno iniciativo in se namenili v Bruselj. Tudi sam sem se odpravil in udeležil pomembnega sestanka s kmetijskim komisarjem

Philom Hoganom v Bruslju.

S podporo ministra, mag. Dejana Židana, in celotnega kabineta smo se odločili, da se bomo borili za naše pravice in da ne bomo v nobenem primeru dopustili kakršnega koli kompromisa. Pozvali in podprli smo ministrstvo, da ob podpori vlade takoj napove uporabo vseh pravnih sredstev za izpodbijanje morebitnega delegiranega akta, vključno s tožbo pred evropskim sodiščem.

Teran je sinonim Krasa, teran je naša identiteta, je naš ponos.

Teran je naš.

Vas župan,

Marko Bandelli, mag. posl. ved

Občinski svet Občine Komen se strinja z izgradnjo Malega trga v Komnu

Občinski svet Občine Komen je na 16. redni seji, 22. februarja 2017 obravnaval tudi problematiko izgradnje Malega trga v Komnu. Župan je to točko uvrstil na dnevni red seje zaradi napačnih informacij o nameravani izgradnji, ki so krožile med občani, saj je želel, da tudi člani občinskega sveta povedo svoje mnenje.

Občina Komen je k projektu izgradnje Malega trga pristopila v letu 2016, ko je naročila pripravo projekta. Že v proračunu za leto 2016 so bila za ta namen zagotovljena sredstva na postavki »Ureditev tržnice v Komnu«, z rebalansom za leto 2016 pa je bila ta postavka preimenovana v »Ureditev Malega trga«. Za izgradnjo Malega trga je v proračunu za leto 2017 namenjenih 138.000 evrov, večino sredstev za izgradnjo pa občina namerava pridobiti preko razpisa Lokalne akcijske skupine iz sredstev Evropskega sklada za regionalno politiko (ESSR). Proračun Občine Komen je občinski svet potrdil na 15. redni seji v decembru 2016.

Na seji občinskega sveta 22. februarja 2017 je projekt najprej predstavil arhitekt Jernej Živic, Arhipelag, ki je povedal tudi, da je bil celoten postopek pridobitve gradbenega dovoljenja upočasnen zaradi podanih pripomb s strani nekaterih bližnjih prebivalcev Malega trga. Goran Živec, podpredsednik LAS Krasi in Brkinov, je podal informacijo o razpoložljivih sredstvih in deležih sofinanciranja LAS projektov v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKRP) in Evropskega sklada za regionalno politiko (ESSR). Pojasnil je, kakšni so pogoji za sofinanciranje (priprava projektov, pridobitev pravnomočnih gradbenih dovoljenj itd.), in opozoril na ključne datume, do katerih je potrebno oddati vloge. Prvi razpis za sredstva EKRPa je že odprt, drugi razpis (za sredstva ESSR) pa bo odprt do julija 2017.

Iz razprave, ki je sledila predstavitvam, je bilo razvidno, da občinski svet podpira ureditev Malega trga. Člani so z 11 glasovi ZA (1 vzdržan) sprejeli sklep o seznanitvi s projektno dokumentacijo za izgradnjo Malega trga v Komnu ter podpori nadaljevanju postopka pridobitve gradbenega dovoljenja za izgradnjo le-tega. Glede na takšno mnenje občinskega sveta je župan ponovno apeliral na občane, da se o nameravanih projektih seznajajo pri pristojnih v občinski upravi, še posebej pa je poudaril potrebo po poštenem in transparentnem poročanju novinarjev, ki z zavajajočim poročanjem spodbujajo nastanek govoric in tudi negativnega odnosa do občine.

Občinska uprava

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05 73 10 450
Fax: 05 73 10 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00
sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05 73 10 141
E-pošta: soou@sezana.si
Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00
sreda od 7.30 do 11.00 in od 12.00 do 16.00

Krajevni urad Komen

Telefon: 030 720 220
Uradne ure: vsak četrti torek v mesecu od 8.00 do 11.00 in od 12.00 do 14.00,
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani,
tel. št.: 05 73 12 700.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)
Telefon: 05 76 68 122
Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen
Telefon: 05 76 68 580
E-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00
sreda od 8.00 do 14. ure

Zdravstvena postaja Komen / Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05 73 11 460

Lekarna Komen

Telefon: 05 73 11 790
Delovni čas: ponedeljek od 12.00 do 19.00 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15. ure
sreda od 9.00 do 18. ure

Zbirni center Komen

torek: od 9. do 13.00
četrtek: od 14. do 17.00
sobota: od 9. do 13.00

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05 30 78 570
Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

JAVNA BLAGAJNA OBČINE KOMEN obratuje v poslovalnici Deželne banke Slovenije, d. d., v Komnu 118 c (pri pošti), odprta je od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 ter od 13.00 do 16.00.

Ugotavljanje potreb občanov po dodatnem zdravstvenem timu v ambulanti Komen

Ambulanta v Komnu sodi pod Zdravstveni dom Sežana, katerega ustanoviteljice so občine Komen, Sežana, Divača in Hrpelje - Kozina. Po podatkih ministrstva za zdravje je na območju ZD Sežana 9,71 timov splošne medicine, povprečno število opredeljenih na tim pa je 1.558, kar je precej manj od slovenskega povprečja, ki je 1.770 opredeljenih. V ambulanti v Komnu je opredeljenih 1.731 oseb, kar predstavlja 2.523,84 količnikov. Za izboljšanje dostopa in kakovosti zdravstvene oskrbe pacientov v ambulanti v Komnu je bilo doslej na področju osnovne zdravstvene dejavnosti že izvedenih nekaj aktivnosti. Leta 2015 smo na področju družinske medicine pridobili t. i. referenčno ambulanto družinske medicine, ki predstavlja nadgradnjo dela v ambulanti osebne zdravnika, saj se je timu pridružila diplomirana medicinska sestra. Ta prispeva k celoviti obravnavi pacientov s stabilno kronično boleznijo, vključno z izobraževanjem pacientov, in zagotavlja aktiven pristop k preventivni dejavnosti.

Od konca leta 2016 v ambulanti v Komnu enkrat tedensko poteka tudi odvzem krvi za laboratorij.

Glede na to, da je zdravnica Katja Šantelj, dr. med., spec. druž. med., tudi glavna mentorica za družinsko medicino, lahko po razpisu specializacij za potrebe javne zdravstvene mreže, predvidoma v aprilu 2017, pričakujemo tudi zaposlitev zdravnika specializanta pod njenim mentorstvom.

Za določanje mreže na primarni ravni je ministrstvo za zdravje upoštevalo združen sistem glavarine, ki se meri s številom opredeljenih oseb, in sistem glavarinskih količnikov kot uteži, ki so vezane na starostne skupine opredeljenih oseb. Cilj ministrstva

je bil na primarni ravni v obdobju 2014–2018 zagotoviti en tim specialistične ambulante družinske medicine na 1.500 prebivalcev. Za doseganje kakovosti in varnosti ter enake dostopnosti prebivalstva pa naj obremenitev zdravnika ne bi bistveno presežala 2.000 glavarinskih količnikov.

V Resoluciji o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 *Skupaj za družbo zdravja* (Uradni list RS, št. 25/16; v nadaljevanju: Resolucija) je navedeno, da se bo do leta 2018 spremljalo obremenitve ambulant na primarni ravni, na podlagi teh podatkov pa se bo ugotovilo, ali je obstoječi sistem glavarinskih količnikov še primeren, in se bo tako v sodelovanju z zdravniško stroko po potrebi določilo nove.

V nadaljevanju Resolucija tudi navaja, da se bo mrežo javne zdravstvene službe, zdravstvene programe in storitve načrtovalo skladno s potrebami prebivalstva in zmogljivostjo obstoječega sistema zdravstvenega varstva. Načrtovanje mreže izvajalcem zdravstvene dejavnosti bo za primarno zdravstvo temeljilo na principu povečanja dostopnosti do kakovostne zdravstvene oskrbe.

Zaradi navedenega, ter ker smo prejeli več pobud občanov po dodatnem zdravniku splošne oz. družinske medicine v ambulanti v Komnu smo se odločili, da z anketo preverimo zdravstvene potrebe občanov. Vljudno vas naprošamo, da izpolnite spodnji vprašalnik ter nam ga posredujete na naslov: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, najkasneje do 15. aprila 2017. Vsi, ki ste večji dela z računalnikom, pa nam lahko svoje odgovore posredujete tudi preko vprašalnika, ki je dostopen na spletni strani občine: www.komen.si.

ANKETNI VPRAŠALNIK »Ugotavljanje potreb po dodatnem zdravstvenem timu v Ambulanti Komen«

1. Osebnega zdravnika imam izbranega:

- a) v ambulanti Komen
- b) v zdravstvenem domu izven občine Komen
- c) osebnega zdravnika nimam izbranega
- d) drugo: _____

2. Če bi v ambulanti Komen pridobili dodatnega zdravnika splošne oz. družinske medicine (osebne zdravnika):

- a) bom ZAGOTOVO zamenjal obstoječega osebnega zdravnika
- b) bi VERJETNO zamenjal obstoječega osebnega zdravnika
- c) ne bi storil ničesar

2a) Če ste pri zgornjem vprašanju obkrožili odgovor b), vas prosimo, da navedete, od česa bi bila odvisna zamenjava osebnega zdravnika: _____

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje!

Prosimo vas, da nam izpolnjen anketni vprašalnik pošljete na naslov:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, najkasneje do 15. aprila 2017.

Javni zavod komenski Kras z novo direktorico

V začetku letošnjega leta je svet Javnega zavoda komenski Kras objavil razpis za delovno mesto direktorja zavoda. Svet zavoda je v postopku izbire direktorja na svoji 6. redni seji dne 27. februarja 2017 za direktorico Javnega zavoda komenski Kras imenoval Po-

lono Abram iz Pedrovega. Na podlagi opravljenih razgovorov je kandidatka predstavila najboljšo vizijo razvoja delovanja zavoda in Krasa in izkazala najboljše poznavanje področja dela.

Občinska uprava

Polona Abram, direktorica Javnega zavoda komenski Kras

Na Komenski Kras sem prišla pred skoraj četrto stoletje in zame ima ta pokrajina še vedno enako čarobnost kot ob prvem stiku. Domačini se je pogosto ne zavedajo več. Med temi kamniti zidovi, obdanimi z zdravilno močjo narave, spiyo mnogi neizkoriščeni potenciali, ki poleg prijetnega okolja za bivanje ponujajo tudi številne inovativne priložnosti za preživetje. Prizadevala si bom, da bo novoustanovljeni zavod poživil Grad Štanjel na tak način, da se začnejo vložena sredstva in dolgoletni trud številnih posameznikov vračati v dobrobit celotnega Komenskega Krasa. Zavod ima ta trenutek vse pogoje, da postopno postane osrednja gonilna sila večjih pobud na področju turizma, kulture in drugih dejavnosti, ki se z njima povezujejo. V tesnem sode-

lovanju z osrednjim štanjelskim utripom lahko vsaka vas najde svoje posebno mesto. Z dobro koordinacijo in ustvarjalnim povezovanjem lahko že v tem letu naredimo odločnejše korake, za katere sem prepričana, da bodo prav kmalu prinesli vidne rezultate.

Polona Abram

Okrogla miza: gradbena dovoljenja

Na pobudo Občine Hrpelje - Kozina je v četrtek, 1. decembra lani, v prostorih občine v Hrpeljah potekala okrogla miza na temo pridobivanja gradbenih dovoljenj. Ob številni prisotnosti zaposlenih iz upravnih enot Sežana, Ilirska Bistrica in Koper so bili prisotni tudi župani: Alenka Štrucl Dovgan, Marko Bandelli in Saša Likavec Svetelšek. Sodelovali so strokovnjaki, ki pokrivajo področje prostorskega planiranja in gradbenih zadev iz občin Sežana, Komen, Divača, Ilirska Bistrica in Hrpelje - Kozina. Svojo udeležbo so zagotovili tudi projektanti, ki delujejo na področju Upravnih enot Sežana.

Posvet je bil umerjen v izmenjavo dobrih praks pri reševanju

vlog za izdajo gradbenih dovoljenj ter v iskanje novih rešitev pri izvajanju postopkov, ki bi bili ugodni za potencialne investitorje. Sodelujoči so sklenili, da se ustanovi sosvet predstavnikov občin in upravnih enot, pod okriljem katerega se bodo razreševale dileme, povezane z gradnjo; da se preuči možnosti za skrajševanje rokov pri odločanju v postopkih, kar včasih pri investiranju v nek projekt predstavlja veliko oviro. V tem smislu naj bi se striktno upoštevalo tudi roke soglasodajalcev. Veliko razprave je bilo tudi v zvezi s sprejemanjem prostorskih načrtov, kjer pa so bili vsi enotni, da je treba biti previden pri spreminjanju le-teh.

Občinska uprava OHK

Predpraznični Štanjel in razstava božičnih jaslic

V decembru je Javni zavod komenski Kras (TIC Štanjel) s pomočjo marljivih in vestnih domačinov starega mestnega jedra Štanjela, učencev podružnične osnovne šole in drugih aktivnih posameznikov pripravil že tradicionalno razstavo božičnih jaslic, ki smo jo lani še nadgradili s prireditvijo *Predpraznični Štanjel*. Ta je potekala v nedeljo, 18. decembra, v popoldanskem času. V Viteški dvorani grajskega palacija smo pripravili pester program s predbožično tržnico z različnimi ponudniki, ki so se z veseljem odzvali našemu vabilu. Dogodek je popestrila tudi glasbena skupina Irena Tratnik TRIO. Na taisti dan smo tudi uradno otvorili razstavo jaslic, ki so jih letos Štanjelci pripravili več kot 40. Ob tej priložnosti bi se jim za ves njihov trud in prispevek radi zahvalili, saj na tovrsten način že vrsto let prispevajo k prepoznavnosti našega bisera, tudi v zimskem obdobju. Veseli smo bili njihovega pozitivnega odziva in pripravljenosti za sodelovanje. Razstava je bila deležna velikih pohval – vse do praznika svetih treh kraljev si jo je ogledalo precejšnje število obiskovalcev in to ne samo iz bližnjih domačih krajev. Ker

smo želeli letošnjo razstavo božičnih jaslic dodatno obogatiti, smo pripravili nagradno igro: *Odkrij božične jaslice po kotičkih srednjeveškega Štanjela*. Obiskovalce smo želeli spodbuditi, da se podajo po vseh kotičkih starega dela in tako odkrivajo raznovrstne jaslice različnih velikosti. Odločili smo se tudi, da bomo vsake jaslice posebej označili. Na zemljevidu so obiskovalci lahko označili lokacijo jaslic pri posamezni hiši. Ob koncu nagradne igre smo izžrebali tri srečnejše, ki so na izročnem zemljevidu pravilno označili vse lokacije prijavljenih jaslic. Ob zaključku igre smo v pisarni prejeli preko 50 izpolnjenih zemljevidov! Nagradna igra je vsekakor predstavljala dodaten motiv za obisk zimskega Štanjela. V pisarni TIC-a smo vsekakor veselili izjemne odzivnosti in prepoznavnosti tovrstnih prireditev, ki so pomemben del pri sestavljanju mozaika ob promociji Komenškega Krasa in samega Štanjela.

Javni zavod komenski Kras

Akcija ocenjevanja urejenosti naselji, vrtov oz. okolice hiš na območju Občine Komen v letu 2017

Občina Komen tudi letos, že tretje leto zapored, organizira »Akcijsko ocenjevanje urejenosti naselji, vrtov oz. okolice hiš na območju Občine Komen«. Akcija se je med našimi občani dobro prijela, zato smo se odločili, da z zastavljenimi aktivnostmi nadaljujemo. Letošnji koncept akcije se nekoliko razlikuje od prejšnjih let, dopolnili smo nekatere kriterije ocenjevanja, nekatere spremenili. O vsem bomo občane pravočasno obveščali.

Povabilo za sodelovanje v akciji je trenutno v pripravi. V aprilu 2017 bo objavljeno na spletni strani občine. Vsem vašim skupnostim bomo povabilo posredovali po e-pošti, občani pa bodo obvestilo in povabilo k sodelovanju prejeli na dom (v poštni nabiralnik).

Občinska uprava

Burja

Promocijske aktivnosti destinacije Kras in Brkini

Destinacija Kras in Brkini je v nacionalnem, še bolj pa v globalnem smislu majhna zaokrožena turistična destinacija, zaradi česar je še toliko bolj pomembno, da se na trgu predstavlja skupaj. Tega se v neformalni koordinaciji za turizem Krasa in Brkinov zavedamo, zato smo v letu 2017 predvideli 12 skupnih nastopov na sejmišnih in drugih dogodkih. Za nami so že ena predstavitev v Sloveniji, na slovenskem turističnem sejmu Natour Alpe Adria, ter dve v Italiji. V letošnjem letu smo večji poudarek namenili promociji pri zahodnih sosedih. Tako smo se v mesecu februarju in marcu s svojim razstavnim prostorom in ponudniki udeležili sejma Expomego v

Gorici ter v sklopu predstavitev Slovenske turistične organizacije še sejma Liberalemente v Ferrari in sejma v Vidmu. V nadaljevanju leta se bo destinacija Kras in Brkini v Italiji predstavila še maja in oktobra v Trstu.

V mesecu aprilu načrtujemo predstavitev destinacije na sejmu Freizeit v Celovcu. Že tradicionalni Dan Krasa in Brkinov na Ljubljanski tržnici, ko bodo vabljeni tudi ponudniki, bomo organizirali v mesecu marcu in septembru. Poleg tega pa se bomo udeležili še prireditve Ribiški praznik v Izoli, Sladka Istra v Kopru ter Festival za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Skupen strošek promocijskih nastopov na partnerja v letošnjem letu bo tako znašal okrog 3.000 eur.

Javni zavod komenski Kras

Občina Komen postala del Zelene sheme slovenskega turizma

Občina Komen se je pridružila 12 destinacijam, ki so se prijavile na tretji nacionalni poziv Slovenske turistične organizacije za pospeševanje vpeljevanja trajnostnega poslovanja v turizmu, imenovan Zelena shema slovenskega turizma - Slovenia Green. Shema do danes združuje že 18 destinacij in 10 ponudnikov z uspešno pridobljenim znakom Slovenia Green.

Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) je celovito zasnovan nacionalni sistem za pospeševanje razvoja trajnostnega turizma v Sloveniji na vseh stebrih trajnostnega razvoja, okoljskem, družbenem in ekonomskem. Shema, katere lastnik je Slovenska turistična organizacija, je namenjena tako destinacijam kot tudi ponudnikom turističnih nastanitev in turističnim agencijam.

V občini Komen smo se pridružili destinacijam, ki svojo trajnostno poslovanje na področju turizma presoja z mednarodnimi orodji Green Destinations Standard in ETIS, kar nam bo omogočilo tako nacionalno kot mednarodno primerljivost in vidnost. Na poti do znaka Slovenia Green, ki bo predvidoma trajala do konca letošnjega leta, bomo prek različnih aktivnosti zbirali podatke o trajnosti našega turističnega razvoja ter osveščali lokalno prebivalstvo, gospodarstvo, obiskovalce in preostale deležnike o pomenu trajnostnega turizma.

V mesecu marcu bomo določili koordinatorja, ki bo odgovoren za izvedbo celotnega postopka, in sestavili zeleno ekipo (deležnike različnih ustanov kot so komunalno podjetje, zavod za varstvo narave, zavod za varstvo kulturne dediščine, občinska uprava in drugi), ki bo koordinatorju pomagala pri zbiranju podatkov ter pripravi in izvedbi potrebnih ukrepov.

Prek celovitega vodenega postopka bomo do konca leta pridobili natančen vpogled v trajnost naše destinacije na področju turizma in znak Slovenia Green Destination zlate, srebrne ali bronaste barve. V prvi polovici prihodnjega leta pa bomo s pomočjo ugotovitev in smernic pripravili še akcijski načrt ukrepov, s katerimi bomo trajnostno poslovanje v destinaciji nadaljnje izboljševali.

Z znakom Slovenia Green Destination se bomo na slovenskem, evropskem in globalnem trgu pozicionirali kot okolju in družbi prijazna destinacija.

Zelena (okoljsko in družbeno odgovorna) destinacija ni nekaj, kar je projekt, naloga oziroma odgovornost zgolj turistične organizacije. Je nekaj, kar lahko dosežemo samo vsi skupaj – vsi deležniki v destinaciji, tako v javnem, nevladnem kot zasebnem

sektorju – in to ne samo v turizmu, temveč na vseh področjih delovanja. Nenazadnje pa so v tem procesu ključni tudi vsi, ki v destinaciji živijo. Izrednega pomena je namreč, da je destinacija

najprej prijetna in prijazna za vse, ki tu delamo in živimo. S tem bo takšna tudi za ljudi, ki nas obiščejo.

Občinska uprava

Zelena shema slovenskega turizma za ponudnike

Občina Komen je z letošnjim letom postala del Zelene sheme slovenskega turizma. Shema, katere lastnik je Slovenska turistična organizacija, je namenjena tako destinacijam kot tudi ponudnikom turističnih nastanitev in turističnim agencijam. Občina Komen si prizadeva slediti načelom zelenega turizma in trajnostnemu razvoju, zato vas ponudnike vabimo, da se nam pridružite in pridobite znak Slovenia green za ponudnike.

Kaj morate zagotoviti za pridobitev znaka Slovenia green za ponudnike?

Za pridobitev znaka Slovenia green Accommodation ali Slovenia green travel Agency / Tour operator mora ponudnik:

Vstopiti v Zeleno shemo slovenskega turizma.

Podpisati Zeleno politiko slovenskega turizma.

Pridobiti mednarodno uveljavljen in s strani Slovenia Green priznan znak (znaki: Bio hotels, EU Marjetica, Green Key, Green Globe, Tourcert, Travelife). Postopek certificiranja izvede sam, v neposrednem dogovoru z upravljavcem znaka, za katerega se odloči.

Predložiti dokazilo o imetju / veljavnosti znaka, po katerem je certificiran, upravljalcu sheme.

Vsakič, ko poteče veljavnost znaka, predložiti novo dokazilo o veljavnosti znaka.

Stroški vstopa v Zeleno shemo slovenskega turizma in članstvo v shemi so 100 evrov + DDV. Ponudnik s tem pridobi izvedbo celotnega postopka vključitve, pregled dokazil, podelitev znaka Slovenia Green, vključenost oziroma sodelovanje v shemi, vključno s promocijskimi aktivnostmi, ki jih v okviru programa dela izvaja STO. Stroške pridobitve mednarodnega okoljskega znaka, letne članarine in morebitne druge stroške, ki jih zaračuna upravljalec okoljskega znaka, ponudnik nosi sam.

V prihodnji številki Burje vam bomo predstavili mednarodno uveljavljene in s strani Slovenia Green priznane okoljske znake, ki so pogoj za pridobitev znaka Slovenia Green za ponudnike.

Več si lahko preberete na spletni strani: <https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/zelena-shema-slovenskega-turizma>.

Občinska uprava

Kras in Brkini z novim katalogom turistične ponudbe ter koledarjem prireditev 2017

V začetku leta je neformalna koordinacija za turizem Kras in Brkini ponatisnila katalog s turistično ponudbo Krasa in Brkinov. Prvi katalog, ki je združil celotno turistično ponudbo Krasa in Brkinov je bil natisnjen že v preteklem letu. Zaradi številnih sejmov ter povpraševanja v TICih je katalog v enem letu pošel, zato smo s finančno podporo vseh kraških občin ter Parka Škocjanske jame in Lipice v letošnjem letu katalog dopolnili z novimi turističnimi ponudniki in ga izdali v 10.000 izvodih. Štiri jezični katalog je produkt, ki na enem mestu združuje pestro turistično ponudbo, ki jo Kras in Brkini ponujata, ter predstavlja majhen a pomemben korak k poti povezovanja in združevanja.

Tako kot preteklo leto je neformalna koordinacija za turizem tudi letos izdala koledar dogodkov Kras in Brkini za leto 2017. Skupen in predvsem usklajen koledar se je izkazal za pomembno turistično publikacijo, ki obiskovalce nagovarja in jih vabi k nam

po nova doživetja. Koledar prireditev smo letos izdali tudi v italijanskem, angleškem in nemškem jeziku z namenom nagovarjanja tujih obiskovalcev, da destinacijo obiščejo v vseh letnih časih ter si tako lahko v naprej organizirajo večdnevne izlete. Tako koledar dogodkov kot katalog s turistično ponudbo sta dostopna v turistično – informacijskih centrih kot tudi na sejmih, kjer se destinacija predstavlja.

Javni zavod komenski Kras

Objavljen javni poziv LAS Krasa in Brkinov

Konec januarja je LAS Krasa in Brkinov objavil prvi javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana (v nadaljevanju: javni poziv) v letu 2017. Javni poziv se izvaja v okviru podukrepa Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, sredstva za sofinanciranje LAS črpa z ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Višina azpoložljivih sredstev za sofinanciranje operacij znaša 350.000,00 evrov, delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije pa je 85 %. Najnižji dovoljeni znesek javne podpore za posamezno operacijo je 2.500,00 evrov, najvišji pa 50.000,00 evrov. Javni poziv je bil objavljen 31. januarja 2017, predloge operacij z vlogo na javni poziv pa bo možno oddati priporočeno po pošti do 31. marca 2017 oz. osebno v prostorih LAS Krasa in Brkinov do 31. marca 2017 do 12.00 ure.

Upravičenci do podpore so LAS, fizične in pravne osebe, operacijo pa lahko izvedejo sami ali s partnerji. Upravičenec mora

izvesti operacijo najpozneje v treh letih od pravnomočnosti odločbe o potrditvi operacije s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja. Operacija mora biti skladna s cilji EKSRP, prispevati mora k uresničevanju ciljev, določenih v SLR LAS Krasa in Brkinov, in imeti merljive cilje z jasnimi učinki in rezultati. Izvede se lahko samo na območju občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana, ki jih pokriva LAS Krasa in Brkinov.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani LAS Krasa in Brkinov (www.laskrasainbrkinov.si), spletni strani vodilnega partnerja – ORA Krasa in Brkinov (www.ora.si) ter na spletnih straneh vseh štirih občin, članic LAS. Prav tako bodo za namen lažjega izpolnjevanja razpisne dokumentacije in priprave vloge na javni poziv predvidoma izvedene štiri delavnice; v vsaki občini ena. Za več informacij smo dosegljivi na telefonskih številkah 05/73 44 362 in 041/686 102 ali na elektronskem naslovu: info@laskrasainbrkinov.si ter info@ora.si.

Pripravila: LAS Krasa in Brkinov

Najava javnih razpisov za sofinanciranje društev na področju družbenih dejavnosti in turizma v občini Komen v letu 2017

Obveščamo vas, da je bil 17. februarja 2017 v Uradnem listu RS ter na spletni strani Občine Komen objavljen Javni razpis za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Komen v letu 2017. Na javni razpis se lahko prijavijo ljubiteljska kulturna društva, katerih dejavnosti potekajo redno, organizirano in ustrezno strokovno vodeno, vsaj enkrat tedensko in vsaj devet mesecev v letu, izvajalci pa so dolžni svojo dejavnost javno predstaviti. Sofinancirajo se naslednje kulturne dejavnosti:

- glasbena dejavnost (vokalna glasba),
- plesna dejavnost (plesna umetnost, folklorna dejavnost),
- gledališka dejavnost.

Prijava na javni razpis je mogoča do vključno ponedeljka, 20. marca 2017.

Hkrati vas obveščamo, da bo predvidoma v drugi polovici meseca marca 2017 v Uradnem listu RS ter na spletni strani Občine Komen objavljen Javni razpis za sofinanciranje letnega programa športa v občini Komen v letu 2017. Po tem razpisu se bodo sofinancirali naslednji programi v športu:

- obstoječi športni programi prostochasne športne vzgoje otrok in mladine,
- programi športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport,
- druge športne prireditve.

V nadaljevanju leta bodo na področju družbenih dejavnosti in turizma objavljeni še trije razpisi, in sicer:

- javni razpis za sofinanciranje javnih prireditev (turistične in kulturne prireditve),
- javni razpis za sofinanciranje programov veteranskih, domoljubnih organizacij ter drugih posebnih skupin (upokojska organizacija, univerza za tretje življenjsko obdobje),
- javni razpis za sofinanciranje programov, ki niso predmet drugih financiranj iz proračuna Občine Komen.

Dodatne informacije o razpisih lahko zainteresirani dobijo pri Soraji Balantič na tel. št. 05 7310461 oz. po elektronski pošti: soraja.balantic@komen.si.

OBVESTILO OBČANOM O MOŽNOSTI KORIŠČENJA ŠOLSKEGA PREVOZA

Občina Komen je v letu 2016 izvedla javno naročilo za prevoz šoloobveznih otrok. Za izvajalca šolskih prevozov je bilo izbrano prevozno podjetje Avrigo, d. o. o., ki bo prevoze učencev opravljalo štiri šolska leta, in sicer do 31. avgusta 2020.

Obveščamo vas, da smo se z izvajalcem šolskih prevozov dogovorili, da se lahko, če to dopuščajo proste kapacitete, s šolskimi avtobusi vozijo tudi vsi ostali občani. Prevoz bo prevoznik obračunal po veljavnem ceniku za prevoz potnikov v linijskem cestnem prometu.

Urnik prevozov je dostopen na spletni strani Občine Komen: www.komen.si/objave/ostala_obvestila_za_obcane

Najava Javnega razpisa s področja ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen v letu 2017 in Javnega razpisa s področja sofinanciranja ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen v letu 2017

V prvi polovici marca je predvidena objava Javnega razpisa za dodelitev državnih pomoči na področju kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za leto 2017 v Uradnem listu RS in na spletni strani Občine Komen (www.komen.si pod rubriko razpisi).

Z javnim razpisom se bodo upravičencem dodelile državne pomoči za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo in urejanje kmetijskih zemljišč ter pašnikov (t. i. skupinske izjeme) in na področju predelave kmetijskih proizvodov, naložbe za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetijah in trženje kmetijskih proizvodov ter nove investicije za delo v gozdu (t. i. pomoči po pravilu de minimis). Predviden zaključek razpisa je v začetku meseca aprila.

V začetku meseca aprila bo predvidoma objavljen Javni razpis za sofinanciranje ukrepov spodbujanja zaposlovanja v občini Komen v letu 2017 v Uradnem listu RS in na spletni strani Občine Komen (www.komen.si pod rubriko razpisi). Z javnim razpisom se bo sofinanciralo upravičencu prvo zaposlitev oz. pripravništvo s kritjem dela stroškov dela, novo zaposlitev s kritjem dela stroškov dela in samozaposlitev s kritjem dela stroškov realizacije le-te. Predviden zaključek razpisa je v prvi polovici maja, prijave pa bo možno vložiti predvidoma še do druge polovice septembra 2017.

Dodatne informacije o omenjenih razpisih lahko zainteresiranim posreduje Tomaž Benko, dosegljiv na tel. št. 05 731 04 59 ali po elektronski pošti tomaz.benko@komen.si.

Občinska uprava

Pomembni sklepi in splošni akti, sprejeti na sejah občinskega sveta

14. redna seja, 23. novembra 2016

- Sklep o seznaitvi z odstopom Mateje Terčon Knap s funkcije članice občinskega sveta Občine Komen z dnem 21. septembrom 2016
- Sklep o potrditvi mandata članice občinskega sveta Občine Komen Dunji Peric
- Sklep o ugotovitvi, da je Mateji Terčon Knap zaradi odstopa s funkcije članice občinskega sveta z dnem 21. septembrom 2016 prenehalo tudi članstvo v Odboru za negospodarstvo in družbene dejavnosti
- Sklep o imenovanju Damjana Grmeka v Odbor za negospodarstvo in družbene dejavnosti namesto Mateje Terčon Knap
- Sklep o sprejemu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi Javnega zavoda Komenski Kras
- Sklep o soglašanju s sprejetim Statutom Javnega zavoda Komenski Kras, ki ga je sprejel Svet Javnega zavoda Komenski Kras na svoji 2. redni seji dne 12. oktobra 2016
- Sklep o izdaji soglasja k spremembam Statuta Območne razvojne agencije Krasa in Brkinov, ki jih je sprejel svet zavoda dne 19. oktobra 2016
- Sklep o sprejemu Pravilnika o spremembah in dopolnitvah

Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Komen za programsko obdobje 2015–2020

- Sklep o pričetku postopkov, da Občini Komen preneha status soustanoviteljice javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Sežana
- Sklep o vrednosti točke za obračun občinskih taks za leto 2017
- Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Komen za leto 2017
- Sklep o sprejemu Odloka o rebalansu 2 proračuna Občine Komen za leto 2016
- Sklep o sklenitvi neposrednih pogodb z društvi, ki delujejo v javnem interesu
- Sklep o sprejemu Odloka o proračunu Občine Komen za leto 2017

15. redna seja, 23. decembra 2016

- Sklep o sprejemu Odloka o izločitvi enot Komen in Štanjel iz javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Sežana in prenehanju soustanoviteljstva v prvem branju
- Sklep o sprejemu Pravilnika o razveljavitvi Pravilnika o sofinan-

ciranju programov na področju družbenih dejavnosti in turizma v občini Komen

- Sklep o sprejemu Pravilnika o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v občini Komen
- Sklep o sprejemu Pravilnika o sofinanciranju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti v občini Komen
- Sklep o sprejemu Pravilnika o sofinanciranju programov veteranskih, domoljubnih organizacij ter drugih posebnih skupin v občini Komen
- Sklep o sprejemu Pravilnika o sofinanciranju javnih prireditev v občini Komen
- Sklep o izdaji soglasja k spremembam Statuta Javnega zavoda Komenski Kras, ki jih je sprejel Svet Javnega zavoda Komenski Kras dne 13. decembra 2016

- Sklep o soglasju k imenovanju Mirjam Frankovič Franetič, kot predstavnice treh občin ustanoviteljic izven sedeža Kosovelove knjižnice Sežana v svet javnega zavoda Kosovelova knjižnica Sežana ter potrditvi imenovanja Tine Turk in Mojce Senegačnik kot predstavnic uporabnikov v svet zavoda Kosovelova knjižnica Sežana
- Sklep o sprejemu Odloka o proračunu Občine Komen za leto 2017 s prilogami
- Sklep o sprejemu Letnega programa športa Občine Komen za leto 2017
- Sklep o podaji mnenja o kandidatu in kandidatkah za ravnatelja/ico OŠ Komen

Gradiva k posameznim sejam občinskega sveta ter sprejeti sklepi so objavljeni na spletni strani Občine Komen www.komen.si.

Društveno

Spomini na 15. februar

15. februarja je v Zadružnem domu Komen potekala spominska slovesnost, v spomin na dan, ko so leta 1944 Nemci požgali Komen, Mali dol, Tomačevico, Divči, Jablanec in Branik, ljudi pa izgnali na prisilno delo v Nemčijo, na kateri je izgnance in ostale v dvorani nagovoril komenski župan, Marko Bandelli, v kulturnem delu so nastopili učenci komenske OŠ, MePZ Cominum in **Evica Jazbec** (rojena Godnik), ki je bila tudi med izgnanimi tistega 15. februarja 1944. S svojo pripovedjo je spomnila na težke čase februarja 1944, kot je njej povedala njena mama Pavla.

»Vesela sem, da se tudi letos – 73 let po tragičnih dogodkih, ki so za vedno zaznamovali naš kraj in sosednje vasi – še vedno dobivamo in počastimo spomin na tiste hude dni in na vse, ki jim je takratni čas za vedno zaznamoval življenje. Po mnogih letih nas je živčih čedalje manj, ki smo bili priča tragičnim dogodkom. Sama sem bila takrat stara ravno leto dni, danes pa sem ena maloštevilnih še živčih prič takratnih dogodkov. Zaprošena sem bila, da na tej spominski slovesnosti povem svojo zgodbo izgnanstva. Čeprav nisem vajena nastopanja v javnosti, se bom potrudila. Ker vem, da je prav, da se ti dogodki nikoli ne pozabijo in ker želim, da se nikdar več ne ponovijo. Hvala bogu, da se sama tega usodnega 15. februarja 1944 in izgnanstva, ki sem ga doživela v najnežnejšem otroštvu, ne spominjam. Vse to je globoko zapisano v meni in naši družini. Na ta dan – pred 73 leti – je straža, ki je stražila Komen, ustrelila na križišču za Jablanc tri žene iz sosednjih vasi, ki so se slučajno takrat znašle v Komnu ujele v past, iz katere so skušale zbežati. Ena je bila Dora – mama mojega moža, ki je z obkoljenega Komna želela zbežati v Sveto k svojima otrokoma – 5 let staremu Ivanu in niti leto staremu Joškotu. Tako je takrat moj mož Joško, ki še ni bil eno leto star, izgubil

svojo mamo, kmalu potem pa je izgubil še očeta. Sama nisem nikoli spoznala moževih staršev, moji otroci pa so bili prikrajšani za nonota in nono. V moji družini je ravno ta dogodek tisto, kar nas je najbolj zaznamovalo. Na današnji dan pred 73 leti je bilo tako, kot je zapisal naš pokojni komenski pesnik Slavko Markotov:

»Malokdaj je bilo toliko snega,
Malokdaj je bilo toliko gorja.
Prišlo je maščevanje nad ljudi,
Nacisti so požgali štiri nedolžne vasi.«

Gospa Evica je nadaljevala svojo ganljivo pripoved, o času, ki sta ga z mamo preživeli v izgnanstvu in verjetno ni bili človeka v kulturnem domu, ki se mu ob njeni pripovedi ne bi orosilo oko. Zgodbo je zaključila z vrnitvijo domov:

Ob vrnitvi domov sem govorila le nemško. Mama namreč ni imela časa, da bi me naučila slovenščine. Očeta Frierrika, ki se je tudi vrnil iz nemškega ujetništva, nisem hotela vzljubiti, saj ga preprosto nisem poznala. Veselje ob vrnitvi v domači kraj je bilo nepopisno. Kljub temu, da so vedeli, da jih doma čakajo požgane hiše in jim je bilo hudo, ko so stali pred porušenimi zidovi, domovi. Videti razdejanje na lastne oči je vse kaj drugega kot o tem

le brati v pismih. Hvala, da ste prisluhnili moji zgodbi. Hvaležna sem vsem dobrim ljudem, ki so nam kot dobri angeli v tistih hudih časih pomagali lajšati gorje. Za vedno bo ostala hvaležnost komenskemu dekanu Viktorju Kosu, ki je zavrnil možnost, da se izogne usodi svojih ljudi, saj je kot pravi pastir odšel s svojo čredo ter ji nesebično, že kar svetniško lajšal gorje.

Bilo je hudo pred 73 leti... in ko boste danes prišli domov in prižgali televizijska poročila ali odprli časopis, vas bodo iz ekrana in papirja gledale žalostne in prestrašene velike oči današnjih begunskih otrok. Kot da se svet ničesar ne nauči!? Ravno zato, da bo v očeh otrok vedno le veselje in zvedavost, je prav, da si pripovedujemo te zgodbe in odločno rečemo: Nikoli več vojne!»

Sledil je občni zbor DIS 1941-1945 KO Komen na katerim so nastopajočim, ki že leta sodelujejo na proslavah ob 15. februarju, podelili jubilejna priznanja DIS 1941 – 1945. Priznanja podeljujejo ustanovam, društvom in posameznikom, ki so pripravljeni

samo z dobro voljo oblikovati program na prireditvah ob 15. februarju. Za vse dobitnike lahko rečemo, da so ambasadorji našega kulturnega življenja, ki so ime našega kraja Komen popeljali v svet.

Kot steber kulture, kot ambasadorji kulturnega življenja delajo in živijo za kraj, za našo skupnost. To so: Osnovna šola Antona Šibelja- Stjenka Komen, Damijana Godnič, Mešani pevski zbor Cominum, Pihalni orkester Komen. Predsednica društva izgnancev Slovenije 1941 – 1945 Ivica Žnidaršič je ob 25. obletnici ustanovitve društva podelila Spominsko listino komenskemu društvu izgnancev. Podeljene so bile tudi spominske listine Ani Godnik, Mariji Tavčar, Marti Turk in Sabini Godnič v zahvalo za sodelovanje pri ohranjanju zgodovinskega spomina na trpljenje slovenskih izgnancev in beguncev zaradi fašističnega in nacističnega nasilja ter prisilnega izгона iz domovine.

Besedilo: Martina Godnič

Sejem Turizem in prosti čas 2017 TUDI MI SMO BILI V LJUBLJANI

Že devetič se je v soboto, 4. februarja 2017, Turistično društvo Brest Brestovica pri Komnu, skupaj z Vinarstvom Rebula predstavilo na sejmu Turizem in prosti čas, ki je potekal v Ljubljani. V času sejma se je Gospodarsko razstavišče v organizaciji Turistične zveze Slovenije in turističnih zvez pokrajin za nekaj dni spremenilo v vodnika po turistični ponudbi, idejah za sproščeno doživljanje Slovenije in spoznavanje sveta ob prepletu gastronomskih užitkov in vinskih zgodb.

Na stojnici TD Brest, ki je bila tudi letos med najbolj obiskanimi, so Marija, Janez, Danilo, ki je tudi ročno rezal domači pršut, in Jurij, obiskovalcem v sliki in besedi predstavljali delo društva in jih vabili na prireditve v Brestovico.

Obiskovalke so prejele v dar Br'stovski zdravilni šopek, vsi obiskovalci naše stojnice so prejeli vodnik po vasi in vabila na posamezne prireditve v letu 2017, poleg tega so lahko poskusili br'stovski žajbljov ali metin liker in dobrote iz krušne peči.

Na stojnici Vinarstva Rebula sta Vida in Dušan obiskovalcem ponudila v pokušino odlična br'stovska vina – teran, malvazijo in Br'stovsko penino – ter jih povabila na letošnjo osmico, ki bo

potekala od 2. do 10. junija v Brestovici.

Tekom dneva smo imeli razgovore s člani drugih društev, izmenjali izkušnje in se dogovorili za sodelovanje in ponovno srečanje prihodnje leto.

Zahvala Mariji iz Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska, v katero je vključeno naše društvo, ter Karmen in Petri iz Turistične zveze Slovenije za opomoč pri pripravi razstavnega prostora in organizaciji sejma.

Besedilo: Jurij Smerdelj
TD Brest

Intervencija ob požaru

V petek, 27. januarja 2017, je v popoldanskem času prišlo do stavbnega požara na naslovu Preserje 18. Pri tem požaru smo sodelovali tudi pripadniki CZ Občine Komen najprej z logistično podporo gasilcem. Pomagali smo tudi gospodu Ivu Kantetu, ki je lastnik hiše, ki je pogorela do take mere, da bivanje v njej ni več mogoče. Gospod Kante je ostal brez vsega, ostalo mu je le to, kar je imel oblečeno. Z gospodom smo se najprej pogovorili in ugotovili, da mu je potrebno poiskati začasno bivališče. O dogodku sem obvestil gospoda župana, Marka Bandellija. Tako smo nemudoma organizirali bivanje v apartmaju Paradiso Komen. Za pomoč smo zaprosili tudi Rdeči križ Sežana, in sicer za oblačila, o dogodku smo obvestili tudi Center za socialno delo Sežana.

Ves čas smo bili v stiku z vodjo intervencije in policijo, ki je bila tudi stalno prisotna na kraju požara, tako smo skupaj uredili zaporo ceste in obvoz, obvestili smo

tudi svojce gospoda Kanteta.

Po nekaj dneh smo se s predstavniki Občine Komen in z gospodom Ivom Kantetom pogovorili, kako naprej. Gospod Kante je izrazil željo, da bi rad del domačije, ki ni bil toliko poškodovan od požara, popravil in nas je zaprosil za pomoč pri iskanju bivalnika. Tako je preko regijskega štaba CZ Postojna stekla akcija za začasno izposojlo bivalnika iz državnega skladišča CZ. Dne 14.

februarja je bil bivalnik pripeljan in nameščen v Peserjah št. 18. Ob tej priliki bi rad pohvalil vse gasilce, ki so sodelovali v intervenciji, saj so izkazali izredno požrtovalnost in strokovnost. Zahvala gre tudi vsem vaščanom in preostalim, ki so gospodu na kakršenkoli način pomagali.

Besedilo: Miloš Lozej, poveljnik CZ Občine Komen

Društvo diabetikov Sežana

Je že nekaj časa, ko smo se poslovili od leta 2016. Prav je, da gremo nazaj, da vidimo, kaj smo v minulem letu postorili in na podlagi tega pripravimo našo dejavnost za leto, ki je pred nami. Naše vsakoletne programe, ki so preventiva, sociala, šport in družabnost, se trudimo čim bolj uresničiti. Za naše člane, in to vsakogar, ki si tega želi, smo organizirali predavanja o sladkorni bolezni, njenih posledicah in kako jo uspešno obvladujemo. V osnovnih šolah na območju bivše skupne občine Sežana so bila izvedena predavanja za učence 8. ali 9. razreda na temo, kaj je sladkorna bolezen.

Za izvajanje programa se zahvaljujemo Diabetološki ambulanti Sežana, še posebej Klari Peternelj. Konec leta smo na domu in v domovih upokojencev obiskali naše člane, ki so dopolnili 80 let, in jih obdarili. Članu, ki živi v težkih socialnih razmerah, smo pomagali z denarnimi sredstvi.

Udeležili smo se regionalnega tekmovanja ženskih in moških ekip v Ilirski Bistrici. Prav tako smo se udeležili športnega srečanja Zveze društev diabetikov Slovenije v Škofji Loki. Na povabilo DD Ilirska Bistrica smo bili na pohodu na Kozljeku, na povabilo DD Slovenj Gradec pa na Uršlji gori. Opravili smo po en pohod

v vsaki občini.

V sklopu občinskega praznika sežanske občine smo imeli druženje s kosilom v prostorih smodnišnice – kluba upokojenih delavcev ONZ Sežana. Konec leta smo zaključili v Orient Expressu v Divači ob večerji, dobri glasbi in prijetnem druženju.

Besedilo: Vojko Turk, predsednik društva

Foto: Ivan Krulej

Počitnice v hribih

V mesecu juniju Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana in Vrtec Sežana organiziramo za male šolarje Krasa in Brkinov predšolsko letovanje v petih izmenah v Mladinskem Hotelu Nika v Kranjski Gori. Pod budnim očesom spremljevalk preživijo otroci skupne in nepozabne počitnice v družbi vrstnikov. Že pred odhodom od doma pedagoške vodje s svojo ekipo sestavijo bogat rekreacijski in razvedrilni program, ki je poln igre, razvedrila, rekreacije, pohodov, raziskovanja narave ter turističnih atrakcij, kot so npr. spoznavanje zanimivosti Kranjske Gore, vožnja s kočijo, čofotanje po reki Pišnici, izlet v Planico z obiskom nordijskega centra in spremljanjem treninga skakalnih šampionov iz celega sveta, izlet z avtobusom v dolino Vrat z veličastnim ogledom severne stene Triglava, izlet v Kekčevo deželo, igre ob vodi pri jezeru Jasna ...

V mesecu juniju prirejajo turistični delavci v Kranjski Gori številne nastope in koncerte znanih skupin ter športne prireditve na prostem, ki se jih naši otroci vsako leto udeležujejo.

Tudi v primeru slabega vremena, je program poln lepih presečenj in doživetij, na razpolago so jim tudi prostori v bližnjem vrtcu in telovadnici.

Letovanje brez staršev, v skupini z vrstniki in pod budnim očesom vzgojiteljic je zagotovo odlična priložnost za izkustveno

učenje in vzgojo. Znotraj življenja v skupini se otrok uči spoštovati skupna pravila in dogovore, različne interese, pravice in dolžnosti. Preko iger in drugih dejavnosti se povezujejo otroci različnih starosti, iz različnih socialnih okolij, pridobivajo nove izkušnje, razvijajo ustvarjalnost, tkejo nova prijateljstva in širijo svoja obzorja. Na letovanjih je veliko priložnosti, da si otroci ustvarjajo lastno identiteto, neodvisno od vloge, ki jo sicer imajo v šoli oz. v domačem okolju.

* PETDNEVNO LETOVANJE V KRANJSKI GORI za predšolske otroke, ki letos vstopajo v osnovno šolo, bo letos potekalo v štirih oz. petih izmenah, odvisno od števila prijavljenih. V Pisno vas bomo obvestili, v kateri izmeni bo letoval vaš otrok.

Vse informacije v zvezi z letovanjem prejmete v Vrtcu Sežana, tel. 05 7310222, ali na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, Partizanska 18, Sežana ali na tel. 05 7341486, 05 7301340 ali na spletni strani www.mdpm.si.

Besedilo: Ana Pangos

Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana

Počitnice na morju

LETOVANJE V ZAMBRATIJI od 1. do 8. JULIJA 2017 ZA MALE ŠOLARJE IN OSNOVNOŠOLCE DO 5. RAZREDA

Že prve dni poletnih počitnic, od 1. do 8. julija 2017, bomo člani Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana organizirali letovanje za male šolarje in osnovnošolce do 5. razreda v počitniškem domu v Zambratiji. Letovali bomo v obnovljeni obmorski vili, ki nudi 130 prenočišč, razpolaga z lastno kuhinjo in ambulanto. Velika jedilnica služi tudi družabnemu programu in je večnamenski prostor z avdio in video opremo z možnostjo organizacije številnih animacij in prireditev za otroke.

Počitniški dom obdaja prostoren park z gozdičkom, zelenicami in igrišči za nogomet, košarko, roket, odbojko na mivki in namizni tenis. Športni navdušenci imajo neštete možnosti rekreacije in razvedrila, kdor pa prisega na sprostitve ob knjigi ali klepetu s prijatelji, družabnih igrar in lenarjenju v hladni senci, bo zagotovo prišel na svoj račun. Park z igrišči je osvetljen tudi v večernih urah, ko so na programu večerne igre, animacije, nastopi, tekmovanja.

Počitniški dom razpolaga z urejeno plažo, ki je le minutko oddaljena in je primerna za manjše otroke, saj je v bližnjem zalivu mivka. V večernih urah se nam bo prilegel tudi sprehod do Savudrije, Katora ali pa se bomo z vlakcem odpeljali do Umaga.

LETOVANJE V POREČU ZA OSNOVNOŠOLCE OD 6. RAZREDA DALJE IN SREDNJEŠOLCE, VIRC POREČ od 24. do 31. JULIJA 2017

Vsi otroci ali mladostniki od 5 do 19 let starosti lahko za leto-

vanje na morju koristijo zdravstveni regres s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Do zdravstvenega regresa je upravičen otrok oz. mladostnik, ki ima v zdravstveni dokumentaciji zabeleženo, da je bil pogosteje bolan ali hospitaliziran. Zdravstveni predlog lahko pridobite pri otrokovem osebnem zdravniku oz. pediatru. Pravico do zdravstvenega letovanja lahko za letovanje z Medobčinskim društvom prijateljev mladine uveljavljajo otroci in mladostniki s stalnim bivališčem na območju občine Sežana ali Divača ali Hrpelje - Kozina ali Komen.

AKTIVNE POČITNICE IN BREZPLAČNO POČITNIŠKO VARSTVO

Počitniško varstvo bo organizirano kot vsako poletje v vseh občinah Krasi in Brkinov v dogovoru in na osnovi potreb in interesov otrok in njihovih staršev.

Da bi lahko pravočasno poskrbeli za organizacijo in izvajanje programa letovanj in počitniškega varstva, starše vljudno prosimo, da prijavnice, ki jih bo vsak otrok prejel v osnovni šoli, na sedežu društva ali na internetnih straneh društva, čim prej izpolnite in oddate na sedežu društva ali po pošti.

Informacije in prijavnice o vseh programih dobite na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana ali tel. 05 7341486, 05 7301340 ali na spletni strani www.mdpm.si

Besedilo: Ana Pangos
Medobčinsko društvo
prijateljev mladine Sežana

45 let Nogometnega kluba Komen in 20 let Nogometne šole Komen

Začetki nogometne igre v Komnu segajo v obdobje med obema vojnama, ko so kraški fantje brcali žogo po travnikih v Komnu in okoliških vaseh. Vsaka vas je imela svojo ekipo in seveda svoje nogometno igrišče, ki je imelo lesene gole, navadno iz akacije. Tekme so se večinoma igrale ob nedeljskih popoldnevih med sosednjimi vasi in zmage so bile še posebej sladke. To je bilo obdobje neorganiziranega igranja nogometa v Komnu in okolici.

V začetku 70 let 20. stoletja so začeli nogometni klubi rasti kot gobe po dežju. Dne 20. januarja 1972 se je v prostorih Zadrúžnega doma v Komnu odvila ustanovna konferenca NK Komen. Pobudnik organiziranega igranja nogometa in predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Nogometnega kluba Komen je bil g. Bogdan Fon iz Brij pri Komnu. Na ustanovi konferenci je bil imenovan prvi upravni odbor (UO), ki so ga sestavljali: Jože Budal iz Komna, Dušan Dragan iz Komna, Drago Fabian iz Kobjeglave, Vido Trampuž iz Temnice, Franjo Švara iz Komna, Franc Gvardjančič iz Komna, Danilo Kovačič iz Komna, Damjan Godnič iz Komna, Bogdan Fon iz Brij pri Komnu, Bruno Kovačič iz Komna, Stano Bandelj iz Komna, Bogomir Lemut iz Nove Gorice, Milojko Mandič iz Gorjanskega in Ivo Žvokelj iz Svetega pri Komnu. Sledila je izgradnja nogometnega igrišča na Grofovski. Septembra istega leta je NK Komen postal član MNZ Koper in začel z nastopi v raznih ligah – od koprške, ajdovske vipavske in goriške. Takoj se je začelo organizirano delati tudi z mladimi. Uradno je bila Nogometna šola Komen formirana leta

1997 in vključena v sistem nogometnih šol Nogometne zveze Slovenije (NZS). Igrišče je dobilo novo preobleko in ustrezne prilagoditve zahtevam NZS leta 1998, ko je NK Komen dosegel največji uspeh v svoji zgodovini in se uvrstil v 3 SNL ter med 32 najboljših ekip v pokalu Slovenije. V tem obdobju je bil ob igrišču zgrajen tudi nov servisni objekt s slačilnicami. Nogometni klub Komen je še vedno največje društvo s področja športa na območju Občine Komen in spodnjega Krasi. V klubu trenutno delujejo štiri mladinske selekcije, članska ekipa, ki nastopa v EPNL, in veteranska ekipa, ki poleg redne vadbe nogometa in nastopov na turnirjih doma ter v tujini skrbi za organizacijo tekem. Skrb veteranske ekipe pa je tudi redno vzdrževanje objekta v okviru razpoložljivih sredstev. Največji izziv, ki ga vidimo v NK Komen, je poleg skrbi za izboljšanje kakovosti vadbene površine (ureditev namakanja, posodobitev razsvetljave) tudi pridobitev dodatne vadbene površine, ki bi zelo izboljšala pogoje vadbe in razbremenila glavno igrišče – vadbena površina. V zadnjih nekaj letih je opazen trend dviga vpisa otrok v nogometno šolo, tako da se za obstoj nogometa v Komnu ni potrebno bati. Po drugi strani pa je obveza celotne lokalne skupnosti, da otrokom ponudimo in zagotovimo primerne pogoje za vadbo.

Besedilo: Adrijan Spačal, Foto: Kupindo

Značka NK Komen 1972

Burja

Intervencije PGD Komen

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO KOMEN

KOMEN 96, 6223 KOMEN, Gsm: 041 906 570,
pgdkomen@siol.net, www.pgdkomen.si

1) 1. 1. 2017 ob 00.16 uri; Požar v naravi – Brestovica pri Komnu, Lukovec

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi pri vasi Brestovica pri Komnu. Takoj ob prihodu v gasilski dom, smo bili obveščeni o še enem požaru pri vasi Lukovec. Ob prihodu na lokacijo v Brestovico smo ugotovili, da požara ni in se preusmerili na požar v Lukovec. Požar pri Lukovcu se je zelo hitro širil, zato so bila na pomoč poklicana dodatna društva. Ob tem smo opazili še en požar na hribu Poljska gora, kjer pa so že posredovali gasilci GZ Goriške. Požar smo s skupnimi moči omejili in ga pogasili ter linijo požara temeljito zalili z vodo. Pogorelo je 2 ha površine. V intervenciji je sodelovalo 19 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili, sedem gasilcev PGD Sežana z dvema voziloma in šest poklicnih gasilcev ZGRS Sežana z dvema voziloma. Vzrok za vse požare je bila nepravilna uporaba pirotehničnih sredstev.

2) 1. 1. 2017 ob 00.24 uri; Požar v naravi – Ivanji Grad

ReCO Postojna nas je obvestil o manjšem požaru v naravi v vasi Ivanji Grad. Na lokaciji smo manjši požar pogasili. V intervenciji so sodelovali trije gasilci PGD Komen z enim vozilom.

3) 1. 1. 2017 ob 02.21 uri; Požar v naravi – Poljska gora nad Branikom

Vodja intervencije požara na Poljski gori nad Branikom nas je zaprosil za pomoč pri gašenju požara. Na lokaciji smo skupaj z gasilci iz GZ Goriške pogasili požar na površini 10 ha. V intervenciji je sodelovalo 19 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili, sedem gasilcev PGD Sežana z dvema voziloma, šest poklicnih gasilcev ZGRS Sežana z dvema voziloma, gasilci GZ Goriške in poklicni gasilci JZGRD Nova Gorica.

4) 5. 1. 2017 ob 17.45 uri; Požar v naravi – Tomačevica

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi v vasi Tomačevica. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gori kup vejevja in okoliške trave na starem opuščnem odlagališču. Požar na površini 50 m² smo pogasili. V intervenciji je sodelovalo deset gasilcev PGD Komen z dvema voziloma. Še sedem gasilcev je bilo v pripravljenosti v gasilskem domu.

5) 7. 1. 2017 ob 18.46 uri; Odstranjevanje sršenov – Hruševica

Občan nas je obvestil, da je odkril sršenje gnezdo v odsluženem dimniku. Na lokaciji smo s tehničnim posegom gnezdo odstranili in uničili. V intervenciji je sodelovalo pet gasilcev PGD Komen z enim vozilom.

6) 10. 1. 2017 ob 11.44 uri; Požar na objektih – Čipnje

ReCO Postojna nas je obvestil o dimniškem požaru v vasi Čipnje. Na lokaciji smo ugotovili, da se je požar že razširil na ostrešje okoli dimnika. Odkrili smo del strehe in pogasili tleče tramove ter požar v dimniku. Obveščen je bil tudi dimnikar. V intervenciji je sodelovalo 11 gasilcev PGD Komen z dvema voziloma in trije poklicni gasilci ZGRS Sežana z enim vozilom.

7) 16. 1. 2017 ob 12.01 uri; Pomoč reševalcem – Komen

ReCO Postojna nas je obvestil, da oseba v Komnu potrebuje pomoč z AED. Ob prihodu na lokacijo so svojci in gasilci, ki so se odzvali na klic in bili v bližini, že oživljali osebo. Po prihodu reševalcev NMP Sežana je bila oseba prepeljana v bolnišnico. V intervenciji je skupno sodelovalo devet gasilcev PGD Komen z enim vozilom, reševalci in zdravnik NMP Sežana. V gasilskem domu sta bila v pripravljenosti še dva gasilca.

8) 26. 1. 2017 ob 12.55 uri; Požar v naravi Preserje – Ivanji Grad

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru v naravi na med Preserjami in Ivanjim Gradom. Na lokaciji smo ugotovili, da gori travnata površina in grmičevje. Požar se je zelo hitro širil zaradi močne burje. Požar smo omejili, pogasili in požarno linijo temeljito zalili z vodo. Pogorelo je približno 2,2 ha. V intervenciji je sodelovalo 15 gasilcev PGD Komen s petimi vozili in pet poklicnih gasilcev ZGRS Sežana z dvema voziloma.

9) 27. 1. 2017 ob 15:19 uri; Požar na objektu – Preserje

ReCO Postojna nas je obvestil o dimniškem požaru v Preserjah. Ob prihodu na lokacijo smo ugotovili, da gre za požar hiše in da je v ognju celotna hiša. Podana je bila tudi informacija, da je ena oseba pogrešana. Takoj smo izvedli dva notranja napada in enega zunanega, z nalogo iskanja pogrešane osebe in gašenja. Med intervencijo je bila oseba najdena izven objekta in nepoškodovana. Po več urah smo skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana in gasilci PGD Sežana požar pogasili. V požaru je bila polovica hiše popolnoma uničena, drugo polovico pa so gasilci rešili pred ognjem. V času gašenja požara je bila lokalna cesta zaprta za ves promet. Za osebo je CZ Občine Komen priskrbela nadomestno bivališče. Do 3.00 ure zjutraj je na lokaciji ostala gasilska straža. V intervenciji je sodelovalo 26 gasilcev PGD Komen s štirimi vozili, trije gasilci PGD Sežana z enim vozilom, pet poklicnih gasilcev ZGRS Sežana s tremi vozili, delavci Cestnega podjetja Koper, poveljnik CZ Občine Komen in policija.

10) 6. 2. 2017 ob 19.31 uri; Dimniški požar – Tomačevica

ReCO Postojna nas je obvestil o požaru dimnika v vasi Tomačevica.

ca. Ob prihodu na lokacijo je bil ogenj viden v kapi dimnika. Ena skupina gasilcev je pregledala dimnik iz strehe, druga skupina gasilcev pa okolico peči in prostore, skozi katere poteka dimnik. Po temeljitem pregledu s termo kamero je bilo ugotovljeno, da gori le vrh dimnika. Skupaj s poklicnimi gasilci ZGRS Sežana smo nadzorovali gorenje, dokler ni prenehalo. Obveščen je bil tudi

dimnikar. Škoda ni nastala. V intervenciji je sodelovalo 18 gasilcev PGD Komen s tremi vozili in dva poklicna gasilca ZGRS Sežana z enim vozilom. V gasilskem domu je bilo v pripravljenosti še pet gasilcev.

Prostovoljno gasilsko društvo Komen

Preganjali smo zimo

V dogovoru med Prostovoljnim gasilskim društvom Dornberk in Prostovoljnim gasilskim društvom Komen so nas v petek, 17. februarja 2017, obiskali kurenti iz Formina iz občine Gorišnica. Veliko članov PGD Formin je tudi članov med kurenti. Na obisku v Komnu so kurenti odganjali zimo in prinašali lepe želje za letošnjo letino na področjih kmetijstva, gospodarstva, kulture, športa ... Kurentova odprava je sestavljena iz kožuha, na sebi imajo kar nekaj zvoncev, s katerimi oznanjajo svoj prihod,

ter ježevke, s katerim odganjajo zlo in tako s svojim obiskom prinašajo srečo, zadovoljstvo in dobro letino na vseh področjih. Hvala PGD Dornberk in PGD Komen, ki so pripomogli k organizaciji tega dogodka. Kurenti so bili uspešni pri odganjanju zime, saj so proti večeru že videli prve zvončke.

PGD Komen

Novoletni ognjemet na Krasu

Osel gre le enkrat na led, pravi ljudski pregovor, kar pa očitno za nekatere prebivalce na Krasu ne velja. V medijih se je veliko govorilo o nevarnostih in pravilni uporabi pirotehničnih sredstev še posebno, ko je na Krasu suho. Ko smo si vsi veseli zaželeli vse dobro v novem letu, je kraškim gasilcem (KGZ), že kmalu po polnoči, vstop v novo leto pokvaril poziv o večjem številu požarov v naravnem okolju.

Gasilci so prvo obvestilo o požaru prejeli ob 00.03 in se nemudoma odzvali klicu na pomoč.

Obvestila so se nato kar vrstila. Najprej so intervenirali poklicni gasilci ZGRS Sežana ob požaru v Sežani. Požar se je razširil v bližnji gozd in grmičevje, ki so ga gasilci kmalu pogasili. Pogorelo je 0,4 ha površine. Po zaključku intervencije so bili gasilci preusmerjeni na novo lokacijo – vas Lukovec.

Gasilci PGD Komen so bili ob 00.16 obveščeni o požaru v Brestovici pri Komnu. Med pripravo na intervencijo pa je prišlo obvestilo še o požaru pri vasi Lukovec. Na poziv se je odzvalo 19 gasilcev PGD Komen. Vodja intervencije je takoj določili, da gre pet gasilcev z GVGP-1 v Brestovico, pet gasilcev z GVGP-2 v Lukovec, preostali gasilci pa počakajo, da enote, ki so izvozile,

podajo prvo poročilo o intervenciji.

Ob 00.19 so bili sproženi pozivniki PGD Štjak in Sežana o požaru na Velikem Polju. Na intervencijo je izvozilo 13 gasilcev PGD Štjak z GVGP-1, GCGP-2 in GVM ter osem gasilcev PGD Sežana z GVGP-1 in GCGP-1.

Ob 00.24 je prispelo obvestilo še o požaru v vasi Ivanji Grad. Iz Gasilskega doma v Komnu je odšla na intervencijo skupina treh gasilcev z vozilom GCGP-3.

Enota, ki je prispela v vas Lukovec, je opazila dva požara, in sicer nad vasjo Lukovec in na Poljski gori nad Branikom (okoli 600 m razlike med požari), v katerem pa so že intervenirali gasilci iz GZ Goriške in JZGRD Nova Gorica. Vodji intervencije sta se dogovorila, da posreduje vsak na svojem požaru, kdor pa prvi pogasi, priskoči na pomoč drugemu.

Enota, ki je odšla na intervencijo v Brestovico, je sporočila, da na tem območju ni požara, zato je bila preusmerjena v vas Lukovec. Prav tako je enota, ki je intervenirala v vasi Ivanji Grad sporočila, da je manjši požar pogasila, preusmerjena je bila v vas Lukovec. Tudi ostalih 6 gasilcev PGD Komen, ki so bili v gasilskem domu, so bili pozvani v vas Lukovec.

Požar nad vasjo Lukovec se je močno razširil ter s pomočjo burje zajel 2 ha veliko območje borovega gozda, grmičevja in travnate površine. Na enem delu požara pa ogrožal prve stanovanjske objekte v vasi Lukovec, zato smo temu delu posvetili največ pozornosti. Ker je PGD Štjak na intervenciji v Velikem Polju lahko sam obvladal zadevo, se je gasilce PGD Sežana preusmerilo na Lukovec. Da se požar ni razplamtel in razširil, gre zahvala resnično hitremu odzivu gasilcev in prihodu vseh zahtevanih enot na požarišče.

V uspešni novoletni gasilski akciji, ki se je zaključila ob 02.30 uri, je z 11 vozili sodelovalo skupaj na vseh požariščih 46 gasilcev PGD Komen, Štjak, Sežana in ZGRS Sežana. Gasilci, ki so sodelovali na intervenciji v vasi Lukovec (33 gasilcev in osem vozil), so nato odšli na pomoč kolegom iz GZ Goriške in JZGRD Nova Gorica na intervencijo na Poljsko Goro nad Branikom ter jo skupaj

zaključili ob 05.00 uri.

Kljub gašenju v nočnih urah in težkemu kraškemu terenu ni bil nihče izmed gasilcev in gasilk, ki so sodelovali v intervenciji, poškodovan, tudi na račun preišljenega in strokovnega pristopa, lahko pa je kdo izmed njih čutil posledice požara v obliki kakšnega prehlada v dneh, ki so sledili.

Marko Adamič, vodja intervencije

Krajevna organizacija Rdečega križa Komen v letu 2017

Humanitarna organizacija Rdeči križ Slovenije je v letu 2016 praznovala častitljiv jubilej – 150-letnico RK na Slovenskem. Četudi začetki Krajevne organizacije Rdečega križa Komen (KO RK) verjetno ne segajo v tiste čase, pa naša organizacija živi in deluje velikokrat morda premalo opazno. Poznani smo bolj po prostovoljnem krvodajalstvu, ki smo ga vsako leto z navdušenjem sprejemali v goste tudi na Komensko. Še več kot to, bili smo organizatorji rednih krvodajalskih akcij pri nas. Prostovoljni krvodajalci se k sreči še odzivajo potrebam po krvi, mi pa smo akcije v Komnu izgubili, ker nismo dosegli normativa, ki je finančno še sprejemljiv za Zavod za transfuzijsko medicino Slovenije. Ja, tudi na tem področju je zarezalo varčevanje.

V današnjem času so se spremenile tudi vrednote. Pehamo se za materialnimi dobrinami, da bi ujeli srečo, žal, pogosto ostajamo praznih rok in duhovno revni. Odraslega tega je vse večja odtujenost med ljudmi. Vsi moramo naprej v korak s časom. Življenje ne prenese več ponavljanja stereotipov. Nekaj pa še terja od nas. Terja čuteč odnos do ljudi in do sočloveka. In prav decembrski obiski starejših občanov, naše prostovoljke počno to vsako leto, so nas prepričali, da človek še vedno rabi topel stisk roke, priazen nasmeh in kanček vzpodbude. Pred temi obiski smo se v KO RK Komen sestale prostovoljke in se na predpraznično nalogo temeljito pripravile. Ugotovile smo, da imamo, spričo razsežno-

sti občine, v posameznih krajih pomanjkanje prostovoljcev. Ob tej priložnosti medse vabimo vse, ki bi z nami želeli narediti ta svet bolj človeški. Med prostovoljce RK bi zelo radi pritegnili tudi mladino, ki bo nadaljevala naše delo po svoje, vedno pa s čutom za dobro in ljudi okrog sebe. Zato smo še posebej veseli in počaščeni, da je v naše vrste stopila upokojena profesorica, Marija Vidmar, in takoj aktivno prevzela naloge predsednice KO RK Komen.

Vsako še tako veliko poslanstvo je sestavljeno iz malih dejanj, ki jih delajo mali ljudje. Da bi udeležene poslanstvo RK, smo prostovoljke, na pobudo predsednice, v januarju pripravile program aktivnosti za letošnje leto. Strnile smo ga v devet točk:

- organiziranje **Tečaja prve pomoči za domačo rabo** za prostovoljke in ostale,
- organiziranje srečanja za starejše občane v Štanjelu,
- predstavitev krvodajalstva in prve pomoči na stojnici ob občinskem prazniku,
- v sodelovanju z OŠ v Komnu izvedba akcije **Drobtinica** za šolski sklad,
- vključevanje v programe medgeneracijskega sodelovanja in pomoč pri izvedbi na šoli,
- organiziranje dobrodelne prireditve z domačimi humoristi,
- obiskovanje starejših občanov v starosti nad 80 let ob novem letu,
- pomoč Zavodu Sopotniki pri uvajanju brezplačnih prevozov za starejše občane,
- izvajanje učne pomoči osnovnošolskim otrokom na predlog šole (Marija in Srečko Vidmar).

Seveda, so poleg naštetega vrata Rdečega križa odprta za vse, ki se znajdejo v trenutni stiski. V sodelovanju s Centrom za socialno delo Sežana jim pomagamo z materialno pomočjo, v zelo hudih težavah tudi s plačilom katere od položnic za nujne življenjske stroške. Nekaj otrokom in starejšim lahko omogočimo brezplačna letovanja na Debelem rtiču in pomagamo pri plačilu šolskih potrebščin. Še bolj bi se ljudem lahko približali, če bi uspeli s pomočjo občine pridobiti kakšen prostorček za izvajanje naše dejavnosti.

Zastavljen program smo že začeli udeleževati. Konec februarja

smo izvedli Tečaj prve pomoči za domačo rabo v prostorih OŠ v Komnu. Tokrat je bil namenjen prostovoljkam in drugim občanom na povabilo prostovoljk. Licencirana predavateljica prve pomoči Rdečega križa, Tina Furlan, nam je na nazoren, s primeri in praktičnimi vajami podkrepil način pomagala obnoviti zastarelo in že pozabljeno znanje prve pomoči.

V polnem teku so tudi priprave na srečanje starejših občanov v Štanjelu, ki bo 17. marca ob 17. uri v podružnični šoli v Štanjelu. Vljudno vabljeni vsi starejši občani.

Avtorici prispevka: Ana Godnik in Dora Sedmak
Avtorica fotografije: Dora Sedmak

ŠKD Kras – prvih šest mesecev

Prvih šest mesecev delovanja našega društva je za nami. V tem času smo uspešno vpeljali šolo košarke za otroke od prvega do devetega razreda osnovne šole na petih lokacijah: v Komnu, Sežani, Štanjelu, Braniku in Dornberku. Trenutno v okviru društva trenira 50 šoloobveznih otrok, s čemer smo, glede na tako kratek čas delovanja društva, več kot zadovoljni. K optimizmu za nadaljnje delo pa nas vodi tudi dejstvo, da se nam na treningih pridružuje vedno več mladih.

Po prvih mesecih treningov pod vodstvom trenerja Primoža Čeha je nastopil čas, da mladi na prvih tekmah pokažejo do sedaj osvojeno košarkarsko znanje. Tako smo v decembru 2016 z dvema ekipama tekmovali na festivalu otroške košarke na 20. Sončkovem dnevu v Novi Gorici. Za večino otrok so bile to sploh prve uradne tekme, kar pa na igrišču kljub začetni tremi ni bilo opaziti.

V januarju smo se odzvali povabilu KK Kastav (Hrvaška) in z njimi odigrali dve prijateljski tekmi ter pustili več kot dober vtis. Resnici na ljubo klub iz Hrvaške sodi med kakovostnejše istrskokvarnerske klube, ki sistematično skrbi za razvoj mladih igralcev, zato je bila srčna in borbena igra naših toliko bolj navdušujoča. Z mešano ekipo deklet in fantov smo v začetku februarja gostovali pri vrstnikih iz ekipe KD Postojna, s katerimi smo se popolnoma enakovredno kosali. Veseli pa nas prisotnost na tekmi staršev in sorodnikov v velikem številu, ki so športno navijali za svoje otroke.

V drugi polovici februarja smo odigrali še prijateljsko tekmo z vrstniki iz zamejske ekipe AŠD Breg iz Doline, ki je imela poseben simboličen pečat. Nasproti sta si namreč stali ekipe dveh trenerjev, Miroslava Juriča in Primoža Čeha, do nedavno trenerskih kolegov, tokrat pa v vlogi trenerjev dveh različnih ekip. Za večino izmed res številnih zamejskih otrok je to bila sploh prva tekma, nas pa veseli dejstvo, da je naša ekipa iz tekme v tekmo vedno bolj uigrana. Borbenosti, želje po igri, glasnega navijanja, pa tudi zabavnih trenutkov tu res ni manjkalo.

Vsekakor se zavzeto delo in resen pristop mladih košarkarjev iz meseca v mesec obrestujeta, saj je napredek v igri več kot očiten. Poleg košarkarskega znanja pa mladi pridobivajo tudi nove izkušnje ter sklepajo nova prijateljstva. Za razvoj košarke se nam tako na Komenskem Krasu in širše nikakor ni bati. Cilji ostajajo isti, potenciali in možnosti pa nedvomno obstajajo.

Naj se za konec zahvalimo vsem otrokom, staršem, sponzorjem ter vsem preostalim, ki ste nas pri naših prvih korakih tako ali drugače podpirali oz. nas še vedno podpirate. Več o sprotne dogajanju v društvu ter o naših nadaljnjih aktivnostih lahko preberete na naši Facebook strani ŠKD Kras. Obenem vabimo vse mlade, ki vas igranje košarke zanima, da se nam na naših treningih pridružite in svoje košarkarsko znanje preizkusite. Se vidimo!

Besedilo: Rajko Kralj
Foto: Jaka Jančar

Miklavževanje v Gorjanskem

V ponedeljek, 5. decembra 2016, se je v dvorani v Gorjanskem odvijalo že tradicionalno miklavževanje. Ob 18. uri se je v prvih vrstah že kopičilo polno neučakanih nasmehov tako majhnih kot velikih otrok. Pod mentorstvom Danjele Rončel so dekleta iz Gorjanskega pripravile predstavo Dobri snežak, s katero so nas

popeljale v svet dobrote in prijateljstva. Večer se je prijetno končal s prihodom sv. Miklavža v spremstvu angelčkov in hudčikov ter z obdarovanjem otrok.

V imenu društva Gorjansko se lepo zahvaljujemo

vsem, ki so se miklavževanja udeležili.

Besedilo:

Razvojno, kulturno, turistično, športno društvo Gorjansko

Uspešno uresničujejo slogan društva: širimo obzorja – združujemo ljudi

Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras, ki je bila pred sedmimi leti ustanovljena kot 46. univerza na Slovenskem za območje štirih občin Krasa in Brkinov, združuje okrog 100 članov v 22. programih. Na zboru članov, ki je potekal v prostorih Doma upokoјencev v Sežani, kjer poteka sicer večina programov, so pregledali plodno delo društva, ki ga že od vsega začetka vodi marljiva predsednica Nadja Mislej Božič, upokoјena direktorica sežanske Kosovelove knjižnice, si zastavili sme le načrte in Mislejevo ponovno izvolili na funkcijo predsednice društva za naslednji mandat.

"V društvu, kjer imamo člane z vseh štirih kraško-brkinskih občin, pa tudi iz zamejstva, uresničujemo naslednje vrednote izobraževanja starejših: starost/staranje, vseživljenjsko učenje, dejavno staranje, prostovoljstvo in altruizem. Ob izvajanju dejavnosti imamo v mislih naslednja načela: skrb za osebnostni razvoj ter prenos pridobljenega znanja in izkušenj na druge, prostovoljni prispevek k skupnemu delovanju in doseganju ciljev društva, humano izobraževanje, v katerem pride posameznik do izraza, pozitiven pogled na starost in staranje ter medgeneracijsko sodelovanje. Ves čas širimo zavest o tem, da se učimo od rojstva do konca življenja. Osnovna skrb posameznika, ki vstopa v tretje življenjsko obdobje, je skrb za vzdrževanje in ohranjanje psihofizičnega zdravja in ravnovesja. K delu smo pritegnili (in s tem bomo še nadaljevali) vse generacijske skupine, v izobraževanje vključujemo tudi mlajše (dijake, študente), zaposlene, brezposelne, oskrbovance doma upokoјencev," pravi o delu društva, ki sodi med 52 univerz za tretje življenjsko obdobje na Slovenskem, predsednica društva, Nadja Mislej Božič.

Slogan društva *Širimo obzorje – združujemo ljudi* uresničujejo v kar 23. študijskih programih. Poudarjajo, da je učenje za možgane ključno, saj se samo z učenjem možgani razvijajo. Nekateri programi so daljši in potekajo enkrat tedensko, spet drugi so krajši, izvajajo pa tudi poučne študijske izlete. Tako med drugim imajo angleščino, italijanski in japonski jezik in kulturo obeh držav, krasilno umetnost nekoč in danes, kulturo bivanja in oblikovanja prostora, unikatno oblikovanje in izvirno ustvarjanje, digitalno fotografijo idr. Dobro obiskana sta tudi študijska krožka Slovensko ljudsko izročilo, ki poteka že od vsega začetka pod vodstvom etnologi-

nje Marjete Malešič, in Umetnostna zgodovina z mentorico Tino Ban. "V lanskem letu smo nadaljevali s spoznavanjem velikega ne samo kraškega arhitekta, ampak tudi arhitekta avstro-ogrske monarhije, Maksa Fabianija, rojenega v Kobilju. Spogledovali smo se s sozvočjem tradicionalnega in sodobnega v kraški arhitekturi. Oba programa je vodila arhitektka Nataša Kolenc. Programa Suhi zid: obnova, vzdrževanje in novogradnja na Krasu se je udeležilo 13 prostovoljcev pod mentorstvom Vojka Ražma, Borisa Čoka in Ivana Pavlina. Obnovili smo, med drugim, tudi hiško v zaledju Gorjanskega. Spoznavanje zdravilnih rastlin pa je potekalo na delavnicah v obliki sprehodov v naravi z mag. Stipetom Hečimovičem. Pohvaliti moram dobro obiskan nov program Sam svoj terapevt, ki ga vodi Jasna Vodeb iz sežanskega doma upokoјencev. Ta program redno obiskuje okrog 15 udeležencev. V letošnjem letu pa smo pričeli s programom Vrtnarjenje, ki bo še vse do pomladi potekal enkrat mesečno," še pohvali in k udeležbi povabi Mislej Božičeva. Želeli bi si še več sodelovanja s Slovenci na Traškem, ki so vključeni v vse več programov sežanske univerze. Žal pa se ubadajo tako s finančnimi kot tudi prostorskimi problemi. Sežanska občina, iz katere imajo največ slušateljev, jim je lani za pestro in široko delovanje namenila le 172 evrov. Prizadevajo si, da bi si uredili tudi status društva v javnem interesu.

Kot nov program pa bodo v naslednjem šolskem letu uvedli filozofijo. Ob izobraževanju in obštudijskih dejavnosti pa so ponosni na svojega najstarejšega člana, 95-letnega Viktorja Saksido, ki je tudi častni občan Občine Sežana. V lanskem letu je društvo izdalo knjigo o njem z naslovom Svet v prgišču, ki jo je uredila Nadja Mislej Božič.

Tokratni zbor članov pa je z vajami *V harmoniji z naravo* popestrila Maura Arh, edina certificirana inštruktorica terapevtskega Qi Gong po metodi dr. Zhu Mian Sheng v Sloveniji. Maura Arh iz Šempetra pri Gorici se že 18 let ukvarja s Taijijem (starodavno kitajsko umetnostjo gibanja) in Qi Gongom (vadbo za večanje notranje življenjske energije in za preventivno zdravje). Udeleženci si želijo, da bi tudi na Sežanskem redno potekala tovrstna vadba.

Besedilo in foto: Olga Knez

Žegnanje konj v Kobjeglavi

Pri cerkvi vaškega zavetnika sv. Mihaela v Kobjeglavi je prvih deset let ob zavetniku konj, sv. Štefanu, blagoslavljal konje, kruh, sol in spominke domači župnik, Anton Požar, ki pa je letos svojo vlogo predal mlajšemu župniku, Cirilu Metodu Ceju.

Pomemben dogodek, kjer se je zbralo kar 19 konj s Krasa in širšega območja, tudi z Goriških brd in Jamelj, od koder je že drugo leto prišla Jasmin Legiša s konjem Anukom, je vodil mladi predsednik vaške skupnosti Kobjeglava - Tupelče, Urban Grmek Masič. Grmek se je dotaknil tudi praznovanja dneva samostojnosti in enotnosti in 26. decembra, ko katoliška cerkev praznuje god sv. Štefana, prvega mučenca. "V Sloveniji je 37 cerkva, posvečenih sv. Štefanu, med drugim tudi v Vipavi, Solkanu, Postojni, Piranu, Zanigradu, Ribnici, Logu pod Mangartom, Cerkljah idr. Pri marsikateri cerkvi sv. Štefana na današnji dan poteka podoben blagoslov konj kot pri nas v Kobjeglavi. Sveti Štefan je namreč zavetnik konj, konjarjev, kočjažev, krojačev, zidarjev, tesarjev, kamnosekov, sodarjev in kletarjev. S priprošnjami so se ljudje nanj obračali ob hudih glavobolih, zbadanju in obsedenosti. Lepoto konja so opevali že številni pesniki, pisatelji, slikarji idr. Od konjev se učimo plemenitosti, ponosa, vdanosti, vzdržljivosti in brezpogojnega prijateljstva. Veliki občudovalci konj so tudi otroci. Konj se pojavlja v pravljicah, zgodbah za otroke in v pesmicah. Danes imamo znatno

manj živine v Kobjeglavi in Tupelčah, kjer prebiva približno 200 prebivalcev. Imamo približno 20 glav govedi, 10 koz in nekaj ovac," je poudaril Grmek.

Na prireditvi, ki jo je organiziralo KUTD Kraški slavček v sodelovanju s kraškimi konjeniki, se je zbralo veliko obiskovalcev, ki so po končani slovesnosti odšli v vaški dom na prijetno druženje.

Besedilo in foto: Olga Knez

(Ne)pričakovan obisk iz znamenite Sezamove ulice v Kobjeglavi in Tupelčah

Kobjeglavo in Tupelče je zadnji februarški konec tedna zajela prava (pustna) evforija! Domačini so že navajeni, da v približno istem obdobju vsako, in to že deveto leto zapored, prejmejo malce nenavaden obisk, nad katerim so vedno znova in znova presenečeni! Po lanskem nepozabnem obisku skupine Amišev iz Amerike, ki jih je pot nepričakovano vodila do komenskega Krasa, so jih po petih letih ponovno obiskali risani junaki. Leta 2012 je družina Simpson s prijatelji s svojimi prigodami pošteno nasmejala prebivalce Kobjeglave in Tupelč, letos pa so se k nam s svojim edinstvenim »letečim« vozilom pripeljala bitja »YipYips« iz »Sesame Street« (Sezamova ulica), ki so kraljevala v istoimenski seriji in se prvič pojavila na televizijskih zaslonih že v 80. letih prejšnjega stoletja. S svojim izvirnim vozilom so neprestano drvela po ozkih kraških poteh Kobjeglave in Tupelč ter

jih začela preimnovati v sezamove ulice, Kobjeglavo pa v »KobYipYip«. Gre za prav posebne, prijazne in barvite pošasti z velikimi očmi in širokimi usti, ki se zato niso prav nič branile slastnih krofov in drugih dobrot, ki

pritičejo za pustni čas. V popoldanskem času so se prikazovala po obeh vaseh in tako pritegnila marsikatero vedoželjno oko; ko je padel mrak, pa so se potuhnila. Nekateri pravijo, da so jih zadnjič videli v soboto zvečer v Dutovljah, spet drugi v torek v Gorjanskem. Tisti, ki so jih opazili, so zatrjevali, da so se »YipYips« veselo sprehajala s kraškim pršutom v rokah ... (druga nagrada za skupinsko masko jim je pripadla v soboto, tretja pa na pustovanju v Gorjanskem). Domačini so se po torku zvečer lahko končno oddahnili. Soglasno so se strinjali, da je en takšen obisk na leto več kot dovolj! A kaj, ko čas hitro mine in je leto hitro naokoli ... Mi že odštevamo!

Besedilo: Urban Grmek Masič
Foto: Matic Furlan

Nova sezona Magajnovne bralne značke

V Kosovelovi knjižnici v Sežani se je začela že sedma sezona Magajnovne bralne značke. Prireditev je namenjena osebam s posebnimi potrebami. Poglavitni cilj je razvijanje bralne pismenosti pri že omenjenih bralcih.

Tudi letos sta z bralci strokovni delavki knjižnice Tanja Bratina Grmek in Maja Živec. Magajnova bralna značka poteka tudi letos v sodelovanju z zavodi: z VDC Koper – Enota Sežana in Divača, z matično enoto SVZ Dutovlje ter sežansko dislocirano enoto SVZ Dutovlje. Kot vsako leto so na uvodnem srečanju tako v sežanski kot divaški knjižnici obudili spomine na preteklo sezono in predstavili letošnjo Magajново bralno značko, ki jo bodo s knjigami zaznamovale štiri nove evropske države. »Z Magajnovno bralno značko potujemo po državah Evrope in s tem si širimo obzorja. Pri tem nam seveda pomagajo naše dobre prijateljice knjige. Po uvodnih srečanjih v sežanski in divaški knjižnici bodo sledila še vmesna srečanja v obeh kulturnih ustanovah, ob koncu pa podelitev priznanj z uglednim gostom ter odprtje razstave likovnih del, ki bodo nastala tekom druženj. Pripravili smo tudi zgibanko z datumi srečanj in seznamom knjig, ki letos zajemajo češke, slovaške, poljske in romunske avtorje oz. teme. Spoznavali bomo raznovrstne zanimivosti in znamenitosti že omenjenih držav (od glasbe, kulture in tudi do hrane). Gre za zgodbe, ki so jih bodisi zapisali avtorji, ki izhajajo iz teh držav, ali pa zgodbe, ki se v teh državah dogajajo ali pa preprosto govorijo o teh državah,« pravita Bratina Grmek in Živčeva.

Na uvodni predstavitvi so ponovili znanje prejšnje Magajnovne bralne značke in prisluhnili zimsko obarvani pravljici slovenske avtorice Ide Mlakar z naslovom *Kako sta Bibi in Gusti sipala srečo*, hkrati pa so s tem počastili tudi slovenski kulturni praznik. Manjkale niso niti Prešernove fige.

Zaključna prireditev bo 20. aprila 2017 v Kosovelovi knjižnici Sežana.

Besedilo: Olga Knez

Foto: arhiv Kosovelove knjižnice Sežana

Marij Čuk gost sežanskih bralcev z romanom *Molk koloradskih hroščev*

Kosovelova knjižnica v Sežani je mesec kulture med drugim počastila tudi s predstavitvijo najnovejšega romana *Molk koloradskih hroščev*, ki ga je po 18. letih po prvem romanu *Pena majskega vala* izdal pisatelj in pesnik Marij Čuk pri tržaški založbi Mladika sredi novembra lani. Da je roman zelo priljubljen pri bralcih tako v sežanski knjižnici, kjer so ga tudi predstavili, kot tudi v drugih krajih na Primorskem in po Sloveniji, priča podatek, da je bil že ponatisnjen v enakem številu izvodov (400) kot prvotna izdaja.

Veliko odmevnost je doživel tudi na pogovornem večeru v Kosovelovi knjižnici v Sežani, ki ga je (16. februarja) z avtorjem, ki

se je pred sedmimi leti preselil v Hruševico na Kras, vodila direktorica knjižnice, Magdalena Svetina Terčon. Ob predstavitvi vsestranskega ustvarjalca, ki ni samo pesnik in pisatelj, ampak tudi dramatik, kolumnist, gledališki kritik, bil je tudi učitelj, voditelj, urednik, direktor slovenskega informativnega programa televizije RAI, je voditeljica pogovora, tudi sama pesnica, prebrala uvodoma avtorjevo pesem *Obisk* iz pesniške zbirke *Ko na jeziku koprne sneg*, ki je prav tako izšla leta 2014 pri založbi Mladika in je po avtorjevih besedah ena redkih njegovih pesmi v rimi.

Čuk je sežanskemu občinstvu predstavil svoje dosedanje delo. "Ko sem urejal kulturno stran pri Primorskem dnevniku, sem začel tudi pisati recenzije knjig. Svoj študij sem usmeril v literarnozgodovinske tokove in literaturo, ki je ves čas v meni. Najbolje pa se počutim prav v vlogi literata. V književnosti skušam večplastnost uresničevati in nakazati več poti do istega cilja," je uvodoma povedal Čuk.

Osrednji del večera je bil posvečen predstavljenemu romanu, ki je tudi v sežanski knjižnici zelo brana knjiga. Avtor je predstavil roman, ki v 20. poglavjih govori o usodi slovenske narodne skupnosti v Italiji. V razgovoru je Čuk povedal, da ga je pisal z

namenom, da Slovenci spet dobimo in se zavedamo pravega mesta svojega jezika, lastnih korenin, identitete, pripadnosti, samozavesti in narodnega ponosa. Roman je večplasten. Lahko ga beremo kot ljubezenski, zgodovinski, politični ali ironični roman. Posvetil ga je Nadji, ki mu z mehkobo osmišlja čas. Prav zadnje poglavje izstopa po ljubezenski tematiki. V pogovoru je beseda tekla tudi o šolskem sistemu na Tržaškem in drugih problematikah, ki so prisotne v zamejskem prostoru. O imenu romana pa pravi, da je koloradski hrošč zelo molčeč. "Gre za lase privlečeno metaforo, ki velja za slovensko narodno skupnost v

Italiji – tudi ona je molčeča, ne protestira v primerjavi z dogodki, ko se je na Travniku v Gorici zbralo 10 tisoč ljudi, ki so zahtevali svoje pravice," je še ob koncu dodal Čuk. Urednica Mladike, Nadja Roncelli, je podobno kot Svetina Terčounova povedala, da je Čukov najnovejši roman pri bralcih dobro sprejet in v knjižnicah zelo iskana literatura. Pisatelj je ob zaključku zbranim prebral tudi odlomek iz predstavljene knjige.

Besedilo in foto: Olga Knez

Vsi na krov!

Tudi letos smo v novo leto stopili s posebno pravljico. Med otroke so prišli pirati s pravo piratsko ladjo, ki jo je med plovbo po morju presenetil sneg. Malce jih je sicer zeblo, a so si vseeno poiskali zabavo, da so hitreje prišli do zaklada, ki ga je dedek Mraz pustil za komenske redne obiskovalce pravljličnih uric v komenski knjižnici.

Maja Razboršek in Petra Hlača, knjižničarki iz sežanske knjižnice, sta skupaj z mladimi baletkami iz sežanskega baletnega društva popestrili pravljico z dramatizacijo, ki je vključevala plesne inserte mladih plesalk. V knjižnici smo vedno veseli sodelovanj, zlasti ko lahko tako razveselimo najmlajše bralce.

Besedilo: Marija Umek

Taša Cucek, magistrica zakonskih in družinskih študij, specializantka zakonske in družinske terapije, relacijskega družinskega modela na Teološki fakulteti v Ljubljani in stažistka na Družinskem centru Sveta Gora.

Foto: Polona Makovec

V devetem prispevku bomo razmišljali o partnerskem odnosu in o tem, kako se zakonca lahko ujameta v pogoste konflikte in kaj to lahko pomeni.

Partnerski odnos

A se še spomnita, kaj vaju je pritegnilo v odnos? Kaj ste spoštovali, cenili pri vašem partnerju? Kaj se je z vami dogajalo takrat? Telo je vedelo, da je ta tisti pravi, prava. Sledili ste tsitim notranjim občutkom, tvegali in zaupali, da bo to tisto pravo, pravi odnos.

Nato pa se lahko vse obrne. Ravno tisto, kar vas je na začetku privlačilo, vas sedaj odbija in vam gre na živce.

Ne morete najti več poti nazaj k tistemu začetku, k tistemu, kar vas je pripeljalo v ta odnos z vašo ljubljeno osebo.

Kaj se dogaja med dvema partnerjema, ko pogosto prihaja do konfliktov in obotoževanj? Kako prekiniti ta boleči krog, ki se je oblikoval in nato utrdil med vama?

Konflikt je pogosto obrambni mehanizem, ki preprečuje, da bi se partnerja povezala in bila drug ob drugem ranljiva. Tako, se izogneta globokim, intinmim občutjem strahu, žalosti ali pa osamljenosti.

Lahko se zgodi, še posebej takrat, ko je bilo v domači družini to nekaj vsakdanjega, da se je burno in glasno govorilo.

Najti sočutje do sebe, do svoje ranljivosti, nemoči, občutljivosti je lahko korak do večje povezanosti s partnerjem, sprejemanja samega sebe in tako lažjega razumevanja osebe, ki je poleg vas.

Foto: Sandy Gingras

Vienna Pharaon pravi, da: »Potrebujemo ljudi, ki bodo odprli naše rane. To je edini način, da jih ozdravimo. Ne moremo se zacetiti z IZOGIBANJEM. Celimo se tako, da gremo skozi bolečino, z odpiranjem, z učenjem, z doživljanjem bolečine ...«

Konflikt je tako priložnost za poglobitev odnosa, priložnost za sočutje, najprej do sebe, nato pa še do partnerja. V odnosu s partnerjem nam je ponujena priložnost za razrešitev bolečine, ki je bila lahko povzročena v preteklosti.

Želim vam veliko trenutkov, ko boste uspešno ohranjali ravnotežje v dvoje!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Postavljanje mej pri otrocih

Zdrave meje so fleksibilne meje, to pomeni, da se starši z otroki pogovorijo, ne kar apriori rečejo ne. Je možna debata, otrok je slišan.

Meje so za zdrav razvoj otrok nujno potrebne. Dobro je vedeti, da sama meja ni dovolj, če starš za otroka ni čustveno na voljo. Torej reče ne in to je konec debate. Otrok se tako počuti nemočnega, nevrednega. Na tak način se lahko začne oblikovati slaba smopodoba. Počuti se neslišanega. To lahko deluje na kratki rok, otrok se bo prilagodil, vendar nekeje se bodo začela nalagati slaba prepričanja o lastni nevrednosti. Morda se bo začel zapirati vase, postajati pasiven, se zapirati v svojo sobo ali pa obratno – otrok bo postajal agresiven, uporen, neprilagojen. Dobro je, da stvari, s katerimi vaši otroci pridejo do vas, vzamete resno. Otroci želijo od vas dobiti napotke, vaša prepričanja, vrednote ...

Samozavest, kako najti pot do stabilne notranje samopodobe?

Kdaj pravzaprav smo samozavestni?

V slovarju SSKJ je definicija besede samozavesten (samozavest) opisana takole: **Samozavest je prepričanost o svoji sposobnosti, znanju.** Če pogledamo malo bolj podrobno, lahko vidimo, da gre v resnici bolj za pomen besede prepričanost oz. vero v nas same. Moč je v nas, tudi če nam tega niso položili v zibelko in se moramo tako bolj truditi, da do tega pridemo. To ne pomeni, da to ni mogoče. Če si res želimo, lahko spremenimo. Sami lahko začnemo verjeti vase, v svoje sposobnosti, znanje in vrednost. Da smo vredni biti tukaj, na tem svetu, samo ker smo, ker smo se rodili. Nič nam ni treba narediti, da bi si to zaslužili.

Začnite posvečati pozornost sebi.

Naredite pregled, na katerem mestu ste na svojem listu priorit. Katere stvari počnete izključno samo zase? Si vzamete čas zase in za stvari, v katerih uživate?

Ste sami sebi vredni?

Se imate radi? Napišite, kaj na sebi cenite, kaj vam je všeč.

Vprašanja lahko pošljete na email: tukajsem.zate@gmail.com. Želim vam vse dobro in obilo pristnih trenutkov, preživetih v družbi ljudi, ki vam veliko pomenijo.

Spoznavali deželo in njeno kulturo

Sobota je običajno dan za dolgo spanje in izvajanje vsega tistega, za kar nam med tednom zmanjka časa. Prva februararska sobota pa je bila za dvajset osmo- in devetošolcev ter tri spremljevalce komenske šole vse prej kot to. Po zares zgodnjem vstajanju so se ob 5.00 zbrali na avtobusu v Štanjelu in nato še v Komnu in se združno odpravili novim dogodivščinam naproti.

Potovanje po Italiji je bilo slikovito tudi zaradi prave zimske idile, ki so jo ponujale Alpe s predorom pod najvišjo evropsko goro. Predor, dolg 14 kilometrov, smo nepričakovano hitro prevozili, potem ko je prvo postajališče na francoski strani ponudilo slabo kavo in prepolne sanitarije, je avtobus uro pred načrtovanim prispel v Bourg Argental.

Na srečo je francoska koordinatorka projekta, anglistka Christine Eteve, ki je bila med potjo ves čas v kontaktu z domačo anglistko in vodjo projekta, Mojco Uhernik Pipan, o predčasnem prihodu obvestila vse učence, gostitelje komenskih učencev. Tako je bilo prvo srečanje s stariimi znanci res ganljivo, s starši in vodstvom šole College du Pilat pa prisrčno francosko, z iskrenimi objemi in poljubi na lica (no, malo bolj mimo lic, pa vendar).

Ko je odpeljal zadnji avto z učenci, se je komensko spremstvo prepustilo gostoljubju ge. Christine in ga nato uživalo še nadaljnje tri dni. Nedelja je bil dan, ko učencev nismo videli. Vsak pri svojem gostitelju so jo preživeli bolj ali manj zanimivo, časa za domotožje je tako skoraj zmanjkalo. Za vsak slučaj je bil telefon naše Mojce stalno prižgan. Prost dan smo tako namenili dolgemu zajtrku, odličnemu kosilu pri ge. knjižničarki in nato ogledu muzeja papirništva in balonarstva.

Ponedeljek nas je zbudil v megleno in oblačno jutro, kar pa ni pokvarilo naših pričakovanj po novih ogledih. Na programu je bil Lyon, drugo največje francosko in glavno mesto vzhodnoosrednje francoske regije, Rona-Alpe. Ko smo si ogledali baziliko Notre Dame de Fourvière in v kripti prebrali molitev v slovenskem jeziku, smo ob obzidju občudovali lepote polmilijonskega mesta.

Pešspust v mesto smo izkoristili za pogovore in kovanje rim, o katerih bo v šolskem glasilu *Mladi bori* še veliko zapisanega. Obisk filmskega muzeja ni nikogar pustil ravnodušnega, saj smo, poleg mask in računalniških možnosti ustvarjanja posebnih efektov, lahko občudovali filigransko izdelane posnetke filmskih prizorišč. V mestu s približno 500.000 prebivalci so učenci izprosili prosto urico in z veseljem smo jim ugodili, saj so vse dogovore skrbno spoštovali.

Vsem nam je bilo žal, da smo prelepo mesto morali kmalu zapustiti, še prej pa nas je čakala nova izkušnja – k avtobusu, na hrib Fourvière, smo se zapeljali z vzpenjačo.

Ponedeljkov večer smo zaključili v prostorni jedilnici ob novi in zares odlično opremljeni šolski kuhinji, v dobri družbi francoskih gostiteljev, staršev, vodstva šole in predstavnikov občine ter medijev.

Dan pred odhodom smo izkoristili za ogled šole in spoznavanje podobnosti in razlik med šolskima sistemoma. Zanimivo je, da se francoski učenci v šoli ne preobujejo v šolske copate, pač pa so v učilnicah ves čas obuti v čevlje. College du Pilat je šola z 202 učencema, ki so umeščeni v dva oz. tri oddelke od 6. do 3. razreda. Ob ogledu šole nas je prijetno presenetila opremljenost, ki resnično omogoča aktivno učenje (npr. vsak učenec ima v naravoslovni učilnici svoj mikroskop). Pouk se začne ob 8.30. Dopoldne imajo učenci štiri učne ure, brez malice in daljših odmorov. Opoldne imajo dvourni odmor in kosilo. Po odmoru sledijo še tri ure pouka in ostalih aktivnosti, razen ob sredah, ko s poukom zaključijo ob 12.00. Šolski avtobus odpelje ob 16.45. Šolsko leto je razdeljeno v trimesestre: od konca avgusta do konca decembra, od začetka januarja do konca marca in od začetka aprila do konca junija.

Francoski šolski sistem pa se deli na:

- osnovno šolo (École Primaire) od 6. do 11. leta starosti
 - nižjo srednjo šolo (Collège) od 11. do 15. leta (razredi 6, 7, 8 in 9) in
 - srednjo šolo (Lycée) od 16. do 18. leta (razredi 10, 11 in 12)
- Bourg Argental se ponaša s pravo butično tovarnico bonbonov, sladkega ogleda smo bili vsi veseli.

Po ogledu šole, prikazu izdelave bonbonov in kosilu v šolski jedilnici smo se odpeljali v približno 30 km oddaljeni Saint Etienne. Cilj našega potovanja je bil nogometni stadion, kjer smo lahko v garderobi nogometašev občudovali tudi dres slovenskega igralca Roberta Beriča.

Naš izlet v Francijo

*Soboto na avtobusu smo preživel,
v nedeljo prav lepo smo se imeli.
Šli smo se z laserji lovit
in še v Mcdonalds nekaj spit.
V ponedeljek v Lyon smo šli,
kjer smo električni drog
z Aiflovim stoplom zamenjali.
Imeli smo prosto in kar naenkrat,
smo se sami znašli na mostu.
Sara hotela je kavo,
a dobili smo le v izložbi obešeno kravo.
Naslednji dan v proizvodnjo bonbonov smo šli,
kjer vse lepo diši.
Sladkarije naša slaba točka so,
zato veliko denarja je tam odšlo.
Kmalu za tem smo šli v klub Saint-Etienne,
kjer punce imele smo pravi mir,
saj vsi fantje so nogomet igrali
in končno tudi poslušali.
To je bil naš zadnji dan,
zdaj sredi je in z upanjem,
da jutri šolski dan opravičen bomo imeli,
na avtobusu smo zdaj vsi veseli.*

Eva Terčon

Žal smo ob vrnitvi v Bourg Argental imeli majhno nezgodo: starejša Francozinja se je namreč s karavanom zaletela v avtobus in pošteno premaknila zunanje ogledalo. Skrbna šoferja sta zadevo rešila v nekaj urah in lahko smo se varno in srečno vrnili na Kras. Ob vrnitvi so učenci znova potrdili znani rek **Povsod je lepo, doma je najlepše** in ga celo nadgradili z ugotovitvijo, da imajo sami lepšo šolo.

Nives Cek, ravnateljica
Fotografija: Silvo Pipan

Vrtec Sežana je prejel nacionalno jezikovno priznanje »Jabolko kakovosti 2016«

Javni zavod CMEPIUS (Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja) vsako leto podeljuje priznanja in nagrade projektom, ki dosežejo kakovost na enem izmed sklopov aktivnosti:

- program Vseživljenjsko učenje – Leonardo da Vinci mobilnost,
- program Vseživljenjsko učenje – Erasmus Individualna mobilnost,
- program Erasmus+ – eTwinning,
- program Slovenski štipendijski sklad EGP in NFM,
- evropsko jezikovno priznanje.

Nacionalna agencija CMEPIUS je na podlagi zaključene projektne dokumentacije oz. vlog, prijavljenih na poziv, najboljše projekte predlagala v ocenjevanje zunanjim ocenjevalcem na podlagi kriterijev kakovosti, ki sledijo ciljem evropskih programov: upravičenost, vodenje, rezultati projekta, njegova trajnost, inovativnost in kreativnost. Izbrani projekti predstavljajo primere dobre prakse.

Nacionalno jezikovno priznanje 2016, v prioritetenem področju »Večjezične šole/vrtci – sprejemanje raznolikosti« je letos prejel tudi Vrtec Sežana.

Triletni inovacijski projekt Vrtca Sežana je pod okriljem Zavoda RS za šolstvo v središče postavil otroka in krepitev njegove sporazumevalne zmožnosti, senzibilnosti za večjezičnost ter medkulturnosti. Otroci različnih narodnosti so se učili slovenščino kot učnega jezika, hkrati

pa so se skupaj z večinsko populacijo učili italijanščino kot sosedskega jezika. Vzgojitelji so se pri tem posluževali različnih in inovativnih metod kot na primer izmenjava učiteljic Vrtca Sežana in vrtca v zamejstvu v Italiji ali pa vključitev prostovoljcev iz lokalne osnovne šole, ki imajo priseljenjsko izkušnjo. V projekt so se skozi različne dejavnosti aktivno vključevali tudi starši. Skozi kolegialno, medvrstniško ter medgeneracijsko učenje in sodelovanje v lokalnem prostoru se je ustvarjalo spodbudno in inovativno učno okolje, ki je bilo kot primer dobre prakse že večkrat predstavljeno širši strokovni javnosti. Aktivni članici projekta sta bili vzgojiteljici, Renata Padovan in Anja Kristan, prostovoljci iz Osnovne šole pa Dženisa Bajramoska, Evelina Nuhanovič ter Leonora in Labinot Murseli. Projekt se še nadaljuje, z novimi člani in pod imenom Otrokov glas.

Besedilo: Anja Kristan

Kulturni praznik malce drugače

Pomembno je, da že najmlajšim v vrtcu približamo pomen kulture, zato se je v začetku meseca februarja vse vrtelo okrog le-te. Veliko smo se pogovarjali o tem, kaj je kultura, o Francetu Prešernu, poslušali smo himno, si ogledovali zastave na sprehodu in si celo izdelali svojo zastavo. Otroci pa so v vrtec prinašali tudi svoje najljubše knjige, s katerimi smo za nekaj časa zapolnili knjižne

kotičke v igralnicah. Obiskale so nas tudi štanjelske baletke, ki so pod mentorstvom Marjetke Kosovac zaplesale delčke iz baletne predstave *Labodje jezero*.

Za enoto Štanjel: Monika Turk in Katarina Černigoj
Foto: Arhiv vrtca Štanjel

Veseli december s Snežakom

Letos nas je v veseli december popeljal Snežak. Pomežiknil nam je s čarobnega vlaka in nam prav za vsak dan pripravil presenečenje. Krasili smo jelko, naše igralnice, izdelovali

voščilnice, imeli čajanko ob svečkah, učili smo se plesnih korakov in se naučili veliko novih pesmic. Za prvi zimski dan nas je obiskala snežinka Potepinka in nam povedala pravljico o **Snežaku in božičnih vilah**. Zadnji dan pred počitnicami pa nas je v vagončku čakalo

presenečenje, katerega smo težko pričakovali ves mesec. Učenke OŠ Komen so nam pripravile igrice o **Zvezdici Zaspanki** in skupaj z njimi smo priklicali dedka Mraza. Počitniški dnevi so v zadnjem tednu leta potekali ob igri z novimi igračkami in veselem pričakovanju novega leta.

Za enoto Štanjel:

Monika Turk in

Katarina Černigoj

Foto: Arhiv vrtca Štanjel

Dobrodelni projekt Človek sočloveku

Strokovni delavci v vrtcih imamo veliko odgovornost pri vzgajanju, izobraževanju in vključevanju otrok v družbo. Imamo pa tudi priložnost, da v otrocih poleg vseh znanj, spretnosti in veščin vzbudimo občutek za soljudi. V naši enoti že peto leto poteka, dobrodelni projekt **Človek sočloveku**, katerega nosilka je ga. Dušanka Kosmač. Ker smo želeli spoznati to gospo, ki skrbi za otroke in družine v stiski ter zbira stvari, ki jih le-ti potrebujejo, smo jo povabili v naš vrtec. Z veseljem se je odzvala povabilu in nas obiskala. Povedala nam je, zakaj je prišla in kako lahko mi sami pomagamo takim otrokom in družinam. Mi pa smo jo presenetili – prav vsak izmed nas je v vrtec prinesel nekaj, kar ne potrebuje več, in ji to podaril, da bo odnesla takim otrokom, ki tega nimajo oz. si tega ne morejo privoščiti. Otroci so podarili knjige, igrače, igre, nekateri so narisali tudi risbe z lepimi željami. Ker smo bili tako dobri in prijazni, nam je ga. Dušanka v zahvalo povedala pravljico o **Deklici z vžgalicami**.

Za enoto Štanjel: Monika Turk in Katarina Černigoj

Foto: Arhiv vrtca Štanjel

Projekt Etika in vrednote v Vrtcu Sežana, enota Komen

Pokaži jim torej pravo pot in jih pouči, ne pa, da se jeziš nanje.

Mark Avrelj

Tretje leto se kot Vrtec Sežana in s tem tudi enota Komen udeležujemo izobraževanja pod vodstvom Inštituta za etiko in vrednote – Jože Trontelj.

Inštitut je svoj program razdelil na deset področij s skupnim vodilom, da je stabilna družba prihodnosti družba znanja, etike in vrednot. Te so: tradicija, kultura, univerzalizem, pravičnost, integriteta, skrb za človeka, humanost, življenje, narava, zdravje,

znanje in modrost, delo in ustvarjalnost. Vsakemu šolskemu letu so namenjene tri domene, ki trajajo tri mesece.

Potekajo kot izobraževanja za zaposlene, kot naš poglobljen vpogled v vrednoto in zapis, samostojno v skupini z otroki, kot sodelovanje s starši, kot intervju z vzorniki. Za to delo imamo možnost uporabljati veliko literature, videoposnetkov iz primerov dobre prakse različnih vrtcev po Sloveniji, drugih vzornih primerov.

Domeno humanost, ki pravkar poteka, označujejo odločitve in obnašanja, ki odražajo vrednote: strpnost, svoboda, ljubezen, človekovo dostojanstvo, dobrot, prijaznost, upanje in optimizem, osebna rast, napredek.

Vsi strokovni delavci vrtca se zavedamo pomembnosti predšolskega obdobja za otroka. Vemo, da se prav v prvih letih življenja postavljajo pomembni temelji za znanje, vrednote, različne sposobnosti.

S svojim zgledom in dejavnostmi lahko pri otrocih pustimo dobrodošel ali neželen odziv. Zato se poslužujemo dobronamernih, splošno pozitivno naravnanih aktivnosti.

V decembru lani smo, kot vsako leto, doživeli veliko dobrega od naših nepogrešljivih prostovoljcev.

Ireno Birska iz Gorjanskega, mlado flavtistko in voditeljico godbeniške delavnice za najmlajše v Komnu, smo spoznali na uvodu v veseli december. Posredovala nam je njej in nam ljube glasbene dejavnosti.

Erna Stantič iz Komna, nona, nas je jezikovno in etnično osveščala preko vsebine **Nekoč je bilo**, predstavila nam je pripovedko **Trije bratje**. Ob koncu srečanja nam je mamljivo zadišalo iz košarice, kjer so nas čakali njeni doma narejeni piškoti.

Marija Umek iz Škrbine, mama in knjižničarka, nam je na doživet, didaktičen način predstavila vsebino slikanice **Nasmejani sneženi mož**. Ves zimski čas nam je v vrtec krasila njena takrat nastala scena – zimska pokrajina.

Marjan Godnič iz Komna je prijazno, njemu svojstveno sprejel naše vabilo, da otrokom kot dobri mož podeli skupna in osebna darila in tako širi nasmeh na obrazih najmlajših. Začutili smo bistvo – dajanje sebe.

Najlepša hvala!

Helena Perčič, Vrtec Komen

EKO

Energetska učinkovitost v gospodinjstvu – televizija, radio in računalnik

Nasveti na poti k energetske učinkovitosti.

Organizacijski ukrepi:

Izklopimo iz omrežja polnilce za telefone in fotoaparate, ko so naprave napolnjene.

Aparati porabljajo električno energijo tudi takrat, ko so v stanju pripravljenosti (*stand by*), zato je ugašanje v času neuporabe najenostavnejša in najcenejša metoda za varčevanje z električno energijo. Aparat, ki ni priključen na omrežje, zanesljivo ni porabnik električne energije. Mednarodna agencija za energijo (*The International Energy Agency* – IEA) ocenjuje, da naprave v stanju pripravljenosti porabijo od 5 do 10 % skupne porabe električne energije in globalno prispevajo do 1 % emisij CO₂.

Pri nastavitvah ohranjevalnika zaslona nastavimo »spanje« ekrana na primer na 10 minut.

Enako velja za nastavitve »spanja« računalnika – namesto, da je prižgan cel dan, naj »zaspi« (*sleep*) po uri brezdelja. Vsi programi nas bodo ob ponovni uporabi pričakali odprti.

Ko ugasnemo računalnik, ugasnimo tudi monitor – v spanju porabi LCD okoli 5 W, ko je ugasnjen (tipka spredaj) pa 1–2 W.

Tudi računalnik porabi okoli 2 W elektrike, ko je izklopljen.

Ugašajmo tiskalnik in ostale naprave, če jih ne potrebujemo. Ali ste vedeli? Tiskalnik porabi 30 % energije med tiskanjem, 70 % energije pa med čakanjem na naslednje tiskanje.

Investicijski ukrepi:

Ob zamenjavi računalnika se odločimo za prenosni računalnik, ki porabi v stanju delovanja okoli 30 % manj energije kot namizni računalnik.

Ob zamenjavi starega katodnega zaslona, se odločimo za LCD. Prihranili ne boste le elektrike, ampak tudi delovni prostor in zdravje (predvsem utripanje, paralaksa in geometrijske nepravilnosti).

GOLEA – Ustvarjamo obnovljivo prihodnost!

Eko novice – kam bi dal, da bi prav ravnal

Ločevanje odpadkov je postalo že naša stalnica, saj se z njim srečujemo že več kot deset let. Ker odpadke ločujemo že skoraj rutinsko, se lahko zgodi, da včasih v dobri veri določen odpadke odvržemo v napačen zabojnik. Prav tako pa nas občasno še vedno pokličejo občani, ki sprašujejo, kam spada določen odpadke. V nadaljevanju smo zato zbrali nekaj napotkov, glede uvrstitve odpadkov v zabojnike:

VRSTA ODPADKA	VRSTA ZABOJNIKA OZ. ODSTRANJEVANJA
alufolija za živila	ekološki otok – pločevinke
avtomobilске gume	oddaja v vulkanizerju ob menjavi ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen) – do 4 gume na osebo
CD-ji, video kasete	ostali odpadki ali zbirni center
dežnik	ostali odpadki
doze pod pritiskom (lak za lase ...)	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
drobne igrače	ostali odpadki ali zbirni center
izrabljene kuhinjske krpe	ostali odpadki
kemični svinčnik	ostali odpadki
kovinska kuhinjska posoda (ponve, lonci ...)	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
mobilni telefon	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
odpadno jedilno olje	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
ogledalo	ostali odpadki
papir za peko	Ostali odpadki
papirnate brisačke, papirnati robčki	kompostiranje, ostali odpadki, bio odpadki
pepel (ohlajen)	ostali odpadki
plastična folija	ekološki otok – plastična embalaža
plastični lončki za rože	ekološki otok – plastična embalaža
raztrgana, neuporabna oblačila in obutev	manjše količine: ostali odpadki večje količine: zbirni center za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
skodelice in krožniki iz keramike ali porcelana	ostali odpadki
stekleni kozarci in steklenice	ekološki otok – steklo
stiropor	manjše količine: ekološki otok – plastična embalaža večje količine: zbirni center za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
termometer	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
tetrapaki sokov, mleka	ekološki otok – plastična embalaža
trda plastika	drobne stvari: ostali odpadki večji kosi: zbirni center za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
tube majoneze, paradižnikove mezge, zobne paste	plastične: ekološki otok – plastična embalaža kovinske: ekološki otok – pločevinke
vata	ostali odpadki
vrtni odpadki, zeleni odrez	kompostiranje ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
zdravila (sirupi, tablete)	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)
žarnice, sijalke	oddaja na akciji kosovnih in nevarnih odpadkov ali oddaja v zbirnem centru za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen)

V seznam smo zajeli le nekaj odpadkov. Če imate težave z uvrstitvijo katerega izmed odpadkov, nas lahko pokličete na tel. 05 73 11 240 ali pa nam pišete:

KSP, d. d., Sežana, Partizanska cesta 2, 6210 Sežana, e-naslov: info@ksp-sezana.si.
Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., Sežana

Iz Rusije na Kras

V lansko jesensko številko Burje smo zapisali spomine na dogodek, ki smo ga poimenovali **Ruski duhovni učitelj na Volčjem Gradu**. Ali se spominjate?

V veselje nam je, da ga ponovno gostimo na Krasu in, kot zgleđa, bo to postala stalnica, saj se Slovenci zanimajo za osebno rast in za t. i. delo na sebi. Na Kras se k Romanu Gireylo prihajajo učiti tudi iz sosednje Italije.

Za kaj pravzaprav gre? Gre za seminar, ki nosi ime **Drevo življenja dr. Arkadija Petrova**. Kdo je dr. Arkadij Petrov? Je eden od treh oseb, ki sestavljajo triperesno deteljico ruskih duhovnih mojstrov: dr. Arkadij Petrov, dr. Grigorij Grabovoj in Igor Arepjev. Dr. Arkadij Petrov je bil na čelu največje ruske založniške hiše. Je človek izjemno širokih obzorij, zelo kultiviranega jezika in je predvsem »kanal«, kot se vselej uporablja ta izraz za ljudi, ki pišejo skoraj ali povsem avtomatično. Dr. Petrov prav to počne. Od hude bolezni in niza težkih ter za medicino neozdravljivih dokumentiranih situacij, ki jih je dr. Petrov pred leti doživljal, se je v njem odprl neusahljiv vir informacij, vir, ki ga lahko poimenujemo kar Vir. Napisal je 23 knjig, v nastajanju je 24. Od bolezni je povsem ozdravel, kar je v strokovnih in drugih krogih sprožilo ne malo začudenja, tudi dvomov, predvsem pa veliko zanimanja ruskih in tujih (zlasti nemških) raziskovalcev in strokovnjakov s področja medicine, fizike, matematike, psihologije ipd.

Dr. Petrov govori o bogu, o tistem bogu v nas, govori o stvarjenju, o povezanosti med vsem, kar je, o starodavnih znanjih, ki so zapisana v antičnih besedilih, ter o zelo kompleksnih strukturah na nivojih, ki so za nas še odkrivanje novega, vendar ključni v učenju za življenje, saj je tako učenje, kot mnogi povedo, edina investicija, ki je vredna uresničitve – investicija vase. Pomembno je ne, kam vse gremo se učiti, temveč, kako to uporabimo v vsakodnevnem življenju, v vsakem trenutku.

Namen njegovega pisanja je pomagati prebuditi človeštvo v Človeštvo (ni potrebe omenjati na dolgo, v kakšno stanje je človek pahnul planet, veliko vrst bitij, ki tu živijo so pred izumrtjem, nekaterih ni več, eni ljudje samo streljajo in streljajo, Zemlja komaj diha ...) ter vsakemu posamezniku znotraj človeštva nuditi orodje pri prebujanju in spoznavanju samega sebe. Prav v ta namen je dr. Petrov ustanovil Fundacijo Drevo življenja v Moskvi ter šolo za življenje Drevo življenja. In tu nastopi Roman Gireylo, ruski duhovni učitelj v tej šoli, ki je prvič obiskal Slovenijo lani avgusta, kjer je pripovedoval in učil udeležence (takrat Italijane) tehnik in vaj za upravljanje z zavestjo, dušo in duhom ter jim pokazal, kako upravljati z dogodki v življenju. Dogodek je lahko rešitev finančne situacije, lahko je lajšanje zobobola, lahko je harmonizacija odnosov med družinskimi člani, med sodelavci, lahko je normalizacija stanja organa znotraj nas kot tudi normalizacija dogodkov v svetu; vse je dogodek. Kakšen odnos bomo imeli v procesu ustvarjanja dogodka do njega, kako se sploh ustvari dogodek, zakaj se mnogokrat ustvarijo dogodki, kjer smo potem nesrečni, jezni, žalostni ... Uči nas, kako se ustvarijo dogodki, kjer smo harmonični s sabo in svetom.

Romana Gireyla smo lani v oktobru povabili na predstavitev šole za življenje Drevo življenja. Dogodka so se udeležili številni iz vse Slovenije, potekal ja v Temnici, kjer je pogled na morje. V decem-

bru lani smo prav tam organizirali prvi osnovni izobraževalni seminar Drevo življenja, takrat za Slovence.

Prekrasni ljudje so se seminarja udeležili, z njimi smo redno v stiku preko e-pošte in v živo, ko se srečujemo in ustvarjamo skupino ljudi, ki podobno mislijo, čutijo, dihajo in živijo, je krog, kjer si dajemo podporo in kjer smo lahko to, kar smo. Kar je tudi del učenja šole za življenje Drevo življenja. Kot je rekel Roman Gireylo: »Mi vas ne učimo nič novega, vse, kar vam povemo tukaj, vi že veste, vse je v vas. Tukaj se učimo prebujati speča znanja v nas samih in, kar je najpomembnejše, učimo se jih uporabljati. Učimo se, kako postati mi – biti to, kar smo, in ne nekdo ali nekaj, kar nas od tega oddaljuje.« Prekrasno, kajne?

Res je, seminar je usmerjen ravno v to – usmeri naš pogled v sebe.

Letos bo potekal osnovni izobraževalni seminar od 2. do 4. junija na Volčjem Gradu, kjer se Roman Gireylo počuti že kot doma. Nato bosta 5. in 6. junija potekala dva temeljna praktikum na temo ROD – kako osvetliti svojo genealoško drevo, vse naše prednike, celotno linijo po očetu in materi, ter praktikum, ki je tesno povezan s prvim – HARMONIZACIJA MOŠKEGA IN ŽENSKEGA V SEBI.

Tu se spominjam, kako se je nekaj čez 60 let stara gospa, zelo prijetna Furlanka, obrnila na Romana, vsa obupana, saj je predhodno hodila že na mnoge delavnice, take in drugačne, k raznim ljudem in ji ni pomagalo. Romanu je povedala, da čuti tu, že na teh seminarjih spremembe, vendar se boji, da ko se bo vrnila domov, se bo vse to zrušilo in vrnilo v stare sheme. Vprašala je, kako delati naprej, da se ohranja tako stanje energije, počutja, prebujenega znanja ter kako se soočiti z lastnimi starši, ki nam vsem povzročajo težave. Roman je povedal, da jo povsem razume, saj je tudi sam šel skozi podobno in dodal: »No, vsi smo grajeni iz energije naše matere, s katero smo vase potegnili ves njen rod, vse kvalitete in ne kvalitete njenega roda, prav tako je z energijo očeta. Kaj je tu pomembno? Zunanji konflikti s starši? Vzajemno prepričevanje, kako bi kdo moral živeti? No, ko se naučimo, kako harmonizirati in pomirit ti dve energiji znotraj nas, je povsem vseeno, kako naš oče in mati živita zunaj nas. Tudi onadva, tako kot mi, imata legitimno pravico, da se odločita in suvereno izbirata, kako bosta živela svoje življenje (vsi smo otroci, tudi naši starši).« Nam, tam prisotnim, je ob teh besedah šlo kar na jok, prostor je bil nabit z ganjenostjo, saj se je ob povedanem zgodil čudež: olajšanje. Glede ohranjanja stanja, ki ga je gospa občutila kot pozitivno spremembo že na seminarju, je ponovil najosnovnejše pravilo, ki velja za vsako igro na tem planetu: »Je treba delati.«

Želimo si, da se vsakdo, ki se ceni in se na neki točki vpraša **Kako želim živeti od tu dalje? Kako bom živel/a naslednjih 10, 20, 30 ... let?** obrne vase in okoli sebe in se morda na neki točki srečamo. Kdor se zanima za učenja za življenje Drevo življenja, lahko stopi v stik z avtorico tega prispevka in se pridruži ali seminarjem, ki bodo v Sloveniji junija, septembra in decembra letos, ali pa pristopi k prej omenjeni skupinici oz. lahko stori oboje, če tako čuti. Dobrodošli.

Besedilo: Barbara Jejčič

Podvodni svet Evgena Subana

Evgen Suban iz Gorjanskega pravi, da ga je svet pod vodo očaral že, ko je prvič, kot majhen otrok, potopil glavo pod morsko gladino in odprl oči! Od takrat naprej je z masko in plavutmi ter otroško radovednostjo občudoval lepote podvodnega sveta. Prav tako mu je vedno bila všeč tudi fotografija. Svoja prva znanja je pridobil že v osnovni šoli in vedno ga je spremljala želja, da bi združil obe strasti in posnel čudovite prizore, ki jih spremlja, ko se potaplja. Leta 1995 se je včlanil v Društvo za podvodne dejavnosti Soča, katerega član je še danes, in opravil prvi tečaj potapljanja CMAS P1. S pridobljenimi izkušnjami in nadaljnjimi tečaji je opravil še stopnji CMAS P2 in CMAS P3 ter si začel po kosih nabavljati potapljaško opremo. Med opremo seveda ni manjkal podvodni fotoaparatus (SEA&SEa motor marine 35/m MX10), ki je od takrat njegov stalni podvodni spremljevalec. Kmalu je od kolegov potapljačev dobil nov fotoaparatus, dokupil je vso dodatno opremo in začelo se je novo obdobje podvodnih sprehodov. S prebiranjem strokovne literature in spoznavanjem digitalne tehnike fotografiranja so nastajali vedno boljši posnet-

ki in s tem višje uvrstitve na tekmovanjih.

Z DPD Soča je pripravil razstavo fotografij, ki je bila prvič na ogled javnosti decembra lani v Renčah. Ker Evgen fotografira, da si lahko podvodni svet ogleduje na kopnem, smo mu tudi na komenskem hvaležni, da te lepote deli z nami. Razstavo je namreč imel tudi v Gorjanskem v Štrekljevi domačiji, **do sredine aprila, pa si fotografije lahko ogledate v komenski knjižnici.**

Besedilo: Marija Umek

Referenčne ambulate družinske medicine

V Zdravstveni postaji Komen je splošna ambulanta pravzaprav referenčna ambulanta družinske medicine. V tim referenčne ambulate je poleg zdravnika in srednje medicinske sestre vstopila še diplomirana medicinska sestra. Kadrovsko okrepljene ambulate predstavljajo napredek pri obravnavi zlasti kroničnih pacientov v ambulantah družinske medicine, saj zagotavljajo večjo dostopnost ter kakovostno in varno zdravstveno oskrbo. Naloge diplomirane medicinske sestre v referenčnih ambulantah so večplastne. Izvaja preventivo in vodi urejene kronične bolnike. Na preventivne preglede vabi vse opredeljene paciente izbranega družinskega zdravnika, ki so stari nad trideset let. Po predpisanih protokolih spremlja parametre kroničnih nenalezljivih bolezni, kot so: sladkorna bolezen, visok krvni tlak, astma, kronična obstruktivna pljučna bolezen, koronarna bolezen, osteoporoza, depresija in benigna hiperplazija prostate. S pomočjo vprašalnikov opravi preventivno presejanje, kjer ugotavlja, ali je vabljen pacient zdrav ali so pri njem prisotni dejavniki tveganja za določeno bolezen ali postavi sum na določeno bolezen, ki jo potrdi zdravnik. Na osnovi pridobljenih rezultatov svetuje glede ugotovljenih dejavnikov tveganja, povezanih z življenjskim slogom, ko so: povečana telesna teža, debelost, nezdrava prehrana, premalo gibanja, kajenje, prekomerno pitje alkoholnih pijač, stres. Usmerja tudi v ustrezne zdravstvene vzgojne delavnice, ki potekajo pod okriljem zdravstvene vzgojnega centra Zdravstvenega doma Sežana.

Spremlja in vodi še kronične bolnike z urejeno boleznijo: astma, kronična obstruktivna bolezen, visok krvni tlak, sladkorna bolezen tipa 2, depresija, koronarna bolezen, benigna hiperplazija prostate, osteoporoza. Če se stanje kronične bolezni poslabša,

pacienta usmeri k zdravniku. Zdravnika redno obvešča o opravljenem delu in ugotovitvah.

Mnogi ljudje se še vedno ne odzovejo na povabila k preventivnim pregledom. Večina se pomena zdravja zaveže šele tedaj, ko zbolijo. Pogosto so takrat učinki zdravljenja kroničnih bolezni manjši. S pomočjo preventive in zdravstvene vzgoje lahko vsi skupaj, pacienti in zdravstveni strokovnjaki, zmanjšamo delež kroničnih bolezni in jih uspešno vodimo. Z zdravim življenjskim slogom je mogoče celo preprečiti pojav kroničnih bolezni ali pa njihov nastanek odložiti. Če je kronična bolezen prisotna, je njeno vodenje učinkovitejše, ko so upoštevana navodila zdravstvenih strokovnjakov.

V letu 2016 so v referenčni ambulanti družinske medicine v Komnu odkrili kar nekaj ljudi z različnimi boleznimi: 10 z visokim krvnim tlakom, 3 s sladkorno boleznijo tipa 2, 4 z benigno hiperplazijo prostate, 2 s kronično obstruktivno pljučno boleznijo in 2 z osteoporozo.

Poskrbite zase in se odzovite vabilom na preventivne preglede. V Zdravstveni postaji Komen bodo v spomladanskem terminu potekale tudi zdravstvene vzgojne delavnice Zdrav življenjski slog in Dejavniki tveganja. Priporočamo vam, da se jih udeležite in se na njih seznanite, kako živeti zdravo in kako se spoprijeti z dejavniki tveganja, ki lahko ogrozijo vaše zdravje. Termini delavnic bodo objavljeni v čakalnici Splošne ambulate v Komnu, pregledani v referenčni ambulanti pa bodo prejeli vabila po pošti.

Besedilo: Klara Peternelj in Martina Štemberger

Napovednik prireditev v občini Komen

15. MAREC – 15. JUNIJ 2017

Datum	Ura	Prireditve	Kraj	Organizator/informacije
19. marec NEDELJA	9:00	Hrušovljanski pohod	Hruševica, vaški dom	Športno kulturno društvo Hruševica Tel.: +386 (0)41 221 169, +386 (0)41 562 380, +386 (0)31 497 095 FB: ŠK društvo Hruševica
	11:00	Tekma U13 Komen-Tabor Sežana	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
24. marec PETEK	18.30	Predstavitve pesniških zbirk Božidarja Semoliča	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
25. marec SOBOTA	20:30	Večeri smeha na komenskem Krasu: Iskrena spoved	Komen, kulturni dom	Zavod SI-FILM veceri.smeha@gmail.com
2. april NEDELJA	10:00	Br'stovska špargljada, koloosmica in špargljev pohod	Brestovica pri Komnu	Turistično društvo Brest Tel.: +386 (0)40 815 552 stane.svigelj@siol.net www.brestovica.com
	11:00	Tekma U13 Komen-Postojna	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
	15:00	Tekma članov Komen-Renče Okroglica	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
4. april TOREK	17.00 IN 17.30	Pravljina urica ob svetovnem dnevu knjig za najmlajše z gostjo Aljo Furlan	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
7. april – 7. maj		Mesec špargljev na Krasu	Kras	Društvo Planta s partnerji Tel.: +386 (0)31 303 523 info@visitkras.info www.visitkras.info
7. april PETEK	17:00	Tekma U11 Komen-Jadran Železničar	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
7. april PETEK	18.30	Predavanje Pirhi sveta, gostja Majda Mateta	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
8. april SOBOTA	20:30	Večeri smeha na komenskem Krasu: stand up šov s Tadejem Tošem	Kobjeglava, kulturni dom	Zavod SI-FILM veceri.smeha@gmail.com
21. april PETEK	17:00	Tekma U11 Komen Rakek Proteus	Komen, nogometno igrišče	NK Komen mladi.nkkomen@gmail.com
21. april PETEK	18.30	Freestyle učenje predstavitev z delavnico za starše, gostja Mojca Stojkovič	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
30. april NEDELJA		Postavljanje mlaja in kresovanje	Komen	Vaška skupnost Komen Tel.: +386 (0)70 740 471 in +386 (0)51 309 820 vs.komen@komen.si
		Marš na pohod	Kobjeglava	Društvo Kraški slavček Kobjeglava – Tupelče 040 277 337 kraski.slavcek@gmail.com

1. maj PONEDELJEK		Prvomajske budnice po vaseh občine Komen	Kras	Pihalni orkester Komen Tel.: +386 (0)41 773 797 pihalniorkesterkomen@gmail.com www.pihalniorkesterkomen.si
9. maj TOREK	17.00 in 17.30	Pravljina urica v knjižnici	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
13. maj SOBOTA		Kulinartfest	Volčji Grad	Društvo Debela griža Tel.: +386 (0)31 387 404 damjan.pirec@gmail.com www.volcjigrad.com
		Malonogometni turnir	Štanjel	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
14. maj NEDELJA		Čezmejni enogastronomski pohod Koghiše	Brestovica pri Komnu	TD Brest, AŠD SK DEVIN, SOC. AGR. KOGHIŠČE Tel.: +386 (0)40 815 552 stane.svigelj@siol.net www.brestovica.com
		Pozdrav poletju	Komen	Vaška skupnost Komen Tel.: +386 (0)70 740 471 in +386 (0)51 309 820 vs.komen@komen.si
20. maj SOBOTA	20:30	Večeri smeha na komenskem Krasu: Staro za novo	Štanjel, kulturni dom	Zavod SI-FILM veceri.smeha@gmail.com
2. junij PETEK	21:00	Srečanje malih vokalnih skupin	Štanjel, Viteška dvorana	JSKD OI Sežana Tel.: +386 (0)5 7310 090 oi.sezana@jskd.si www.jskd.si
2. – 3. junij PETEK – SOBOTA		Odperti turnir v nogometu, Brestovica 2017	Brestovica pri Komnu	Turistično društvo Brest Tel.: +386 (0)40 815 552 stane.svigelj@siol.net www.brestovica.com
6. junij TOREK	17.00 in 17.30	Pravljina urica v knjižnici	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen knjiznica.komen@siol.net Tel.: +386 (0)5 7668 580
9. junij PETEK		Grajsko poletje 2017	Štanjel	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Tel.: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
11. junij NEDELJA	17:00	Podelitev Štrekljeve nagrade	Gorjansko	Občina Komen, JSKD OI Sežana Tel.: +386 (0)5 7310 450 +386 (0)5 7310 090 obcina@komen.si oi.sezana@jskd.si www.komen.si www.jskd.si

Razstave

Datum/odprtje razstave	Razstava	Kraj	Organizator/informacije
stalna razstava	Stalna razstava slik in grafik Lojzeta Spacala	Štanjel – Grad: Galerija Lojzeta Spacala	Grad Štanjel – galerija in turizem Tel.: +386 (0)51 226 223 gradstanjel@guest.arnes.si
stalna razstava	Razstava Maks Fabiani	Štanjel – Kvadratni stolp	Javni zavod komenski Kras Tel.: +386 (0)5 769 00 56 tic.stanjel@komen.si

Osmice

Datum	Naziv	Kraj	Kontakt
22. april – 1. maj	Osmica Abram – Žerjal	Sveto pri Komnu	Abram Jožef, Sveto 69, Komen Tel.: +386 (0)5 766 82 23 +386 (0) 31 326 769 info@tk-abram.si www.tk-abram.si
12. – 21. maj	Osmica na kmetiji Kosmina	Brje pri Komnu	Kosmina Milan Tel.: +386 (0)51 242 071 +386 (0)31 893 704 milan.kosmina@siol.net FB: Kmetija Kosmina
2. – 11. junij	Osmica pri Vidi in Dušanu	Brestovica pri Komnu	Rebula Dušan Tel.: +386 (0)5 766 43 39 +386 (0)41 238 569 vinarstvo.rebula@gmail.com www.vinorebula.si

Občina Komen je dne 3. 3. 2017 na spletni strani objavila Javno
povabilo za organizacijo in izvedbo občinskega praznika v letu 2017.

Rok oddaje prijav je 21 dni od dneva objave.

**ISKRENA SPOVED
v Komnu**

**25. 3. 2017, ob 20.30,
Kulturni dom Komen**

Vstopnina: 15 EUR
Predprodaja na Eventimovih prodajnih mestih.

Support:

TADEJ TOŠ

stand up/komični večer

KULTURNI DOM KOBJEGLAVA
8. 4. 2017, ob 20.30

Vstopnina:
13 EUR (predprodaja), 15 EUR (na dan dogodka)
Prodaja vstopnic na Eventimovih prodajnih mestih.

Toševe predstave so ruska ruleta za vse, ki se znajdejo na prizorišču, nikoli se ne ve, kdaj in kje bo padlo ter po kom. Njegov svojevrstni smisel za humor (ptujski) je običajno sprejet odprtih rok - oster in pisan kot mavrica, v glavnem pa nekje med romantično ironičnim in nesramno ciničnim; naslonjen na primitivnost in vulgarnost.

In še nasvet: otroci naj ostanejo doma.

PRIREDITVE V BOTANIČNEM VRTU SEŽANA V LETU 2017

V OKVIRU 60. OBLETNICE DELOVANJA KSP D.D. SEŽANA

Info o prireditvah: KSP d.d. Sežana, T: 05 7311 243 / 031 625 093, E: storitve@ksp-sezana.si, www.ksp-sezana.si

Strokovna delavnica "Vse o vrtnicah"

sobota, 11. marec / 09.00 - 14.00
(v sodelovanju z Društvom ljubiteljev vrtnic Slovenije)

Kotizacija: 15,00 € / osebo, cena vključuje tudi malico,
predhodne prijave do 3. marca, do 14.00, na
storitve@ksp-sezana.si

Ogled interne kamnoseške delavnice "Vrt in kamen" ter otvoritev razstave nastalih kamnoseških del

torek, 18. april - sobota, 22. april /
razstava dne 22. aprila ob 17.00
tor. - pet. - 09.00 - 18.00 / sobota - 09.00 - 17.00
(v sodelovanju z VSS ŠC Srečka Kosovega Sežana)

Brezplačen ogled

Kamnoseška delavnica "Šola prenove"

torek, 18. april - sobota, 22. april /
tor. - pet. - 08.00 - 16.00 / sobota - 17.00 (razstava)
(v sodelovanju s Šolo prenove in VSS ŠC Srečka Kosovega Sežana)

Več informacij o vsebini delavnice in kotizaciji v februarju na
www.ksp-sezana.si in preko Šole prenove, T: 041 762 741,
E: info@šola-prenove.si, www.sola-prenove.si

Otvoritev fotografske razstave "Vrt v vrtu"

petek, 5. maj / 17.00
razstava bo na ogled do vključno petka, 2. junija
(v sodelovanju z VSS ŠC Srečka Kosovega Sežana)

Vstop prost

Vodeni ogledi Botaničnega vrta Sežana v okviru 60. obletnice delovanja KSP d.d. Sežana

ponedeljek, 15. maj - nedelja, 21. maj /
pon. - pet. - 16.00 / sob. - ned. - 15.00

Brezplačni ogledi

Pogovorni večer "Sončna ura s Tonetom Partljičem"

sreda, 31. maj / 17.00
(v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico Sežana)

Vstop prost

Večerni dogodek "Predstavitve Združenja konzorcij kraških pridelovalcev terana"

petek, 2. junij / 17.00
(v organizaciji Združenja konzorcij kraških pridelovalcev terana)

Kavcija (za kozarec): 5,00 € / osebo na dan dogodka

Fotografska delavnica "Umetniško načrtovanje projekta v fotografski praksi"

ponedeljek, 5. junij - sobota 10. junij /
pon. - pet. - 16.00 - 20.00 / sobota - 09.00 - 17.00
(v sodelovanju s Špelo Volčič, fotografkinjo in vizualno umetnico)

Kotizacija: 160,00 € / osebo (150,00 € študenti in upokojenci),
predhodne prijave do petka, 2. junija, do 14.00, na
storitve@ksp-sezana.si

Otvoritev fotografske razstave "Umetniško načrtovanje projekta v fotografski praksi"

petek, 16. junij / 18.00
razstava bo na ogled do vključno četrta, 29. junija
(v sodelovanju s Špelo Volčič, fotografkinjo in vizualno umetnico
ter udeleženci izvedene delavnice)

Vstop prost

Umetniška delavnica z Jano Pečečnik "Ustvari svojo pravljico" ter otvoritev razstave nastalih kreacij

ponedeljek, 19. junij - sobota 24. junij /
razstava dne 24. junij ob 17.00

pon. - pet. - 16.00 - 20.00 / sobota - 08.00 - 17.00
razstava bo na ogled do vključno nedelje, 2. julija
(v sodelovanju z Jano Pečečnik, oblikovalko vizualnih komunikacij)

Kotizacija: 190,00 € / osebo (160,00 € študenti in
upokojenci), cena vključuje tudi material, predhodne prijave do
petka, 16. junija, do 14.00, na storitve@ksp-sezana.si

Osrednja večerna prireditev - plesna predstava "TANGO FATAL"

sobota, 8. julij /
21.00 (prihod obiskovalcev - 20.00 - 20.50)

Predstava enega najbolj čutnih plesov Latinske Amerike z
mednarodno tango plesno skupino in orkestrom v živo -
skupino Tango Fatal iz Trsta pod vodstvom argentinskega
plesalca in koreografa Guillerma Berzina

Vstopnica: 30,00 € / osebo (cena vključuje tudi simbolično
pogostitev ob prihodu in zaključku prireditve). Vstopnice
samo v predprodaji do vključno srede, 5. julija, do 18.00,
na storitve@ksp-sezana.si

Večerni dogodek "Kras malo drugače" v okviru Praznika terana in pršuta

sobota, 19. avgust / 17.00
(v organizaciji Društva Kraševci za Kras)

Vstopnica: cena znana v februarju

Voden ogled Botaničnega vrta Sežana v okviru občinskega praznika Občine Sežana

sobota, 26. avgust / 14.00

Brezplačen ogled

Razstava papig in drugih eksotičnih ptic v palmariju vrta v okviru Festivala kraška gmajna

sobota, 16. september - nedelja, 17. september /
sobota - 10.00 - 18.00 / nedelja - 10.00 - 16.00
(v sodelovanju z Društvom za varstvo in vzgojo ptic Nanos)

Vstopnica: 1,00 € / otroka (1 - 12 let), 2,00 € / otroka (13 - 17 let),
3,00 € / polnoletno osebo

Voden ogled Botaničnega vrta Sežana v okviru Martinovanja na Krasu

sobota, 11. november / 14.00
(v sodelovanju z Zavodom ŠTIP)

Brezplačen ogled

Delavnica "Izdelovanje adventne dekoracije s floristom Ivom Uršičem"

petek, 24. november / 14.00
(v sodelovanju s Floristiko Ivo, Idrija)

Kotizacija: 23,00 € / osebo, cena vključuje tudi
material, predhodne prijave do četrta, 23. novembra, do 14.00,
na storitve@ksp-sezana.si

Večerni dogodek "Božični koncert v vrtu"

petek, 22. december / 17.00 - 19.00

Vstop prost (pijača in kosanje neposredno plačljivi)

PRIHAJA NA ODRE KOSOVLOVEGA DOMA SEŽANA

Petek, 17. marec 2017, ob 15.00

Francosko-belgijsko-japonski
animirani film RDEČA ŽELVA
(La Tortue rouge)

2016, 80 minut, brez govora.

Režija: Michaël Dudok de Wit.

Festivali, nagrade: Posebna omemba žirije v sklopu Posebni pogled – Cannes. Nagrada mednarodnega združenja filmskih kritikov (FIPRESCI) in nagrada mladinske žirije Kinotrip – Liffé. Nagrada občinstva, posebna omemba žirije – Atene. Nominacija Evropske filmske akademije za najboljši animirani celovečerec. Nominacija za oskarja za najboljši celovečerni animirani film.

Po filmu bo pogovor z Rokom Govednikom (Zavod VIZO).

Sobota, 18. marec, ob 10h

SREČKINE SOBOTE

Lea Menard – KO BOM VELIK

Za Srečkin abonma in za izven

Ponedeljek, 20. marec 2017, ob 18.00

**ŠPORTNIK KRASA IN BRKINOV 2016 –
PODELITEV PRIZNANJ**

Športna zveza Občine Sežana, Občina Divača, Športna zveza Občine Hrpelje-Kozina in Občina Komen bodo podelili priznanja najboljšim športnicam in športnikom Krasa in Brkinov za leto 2016.

Petek, 24. marec 2017, ob 17.00

MAŠA IN MEDVED (Maša i Medved)

Animirani film, Rusija, 2016, 63 minut.

Režija: Dušica Novaković.

Od januarja dalje vse filmoljube, ki uporabljate družabno omrežje Facebook, vabimo, da nam sledite na novi strani KINO SEŽANA.

Spremljajte tudi na FB profil: Kosovelov dom Sežana.

Vabljeni!

Sobota, 25. marec 2017, ob 20.00

Gledališka skupina KD Brce Gabrovica pri Komnu:
ŽENINI, TAKŠNI IN DRUGAČNI

Komedija. Izven.

Režija: Minu Kjuder. Igrajo – Snubač: Jožko Okretič, Erna Trobec, Branka Guštin in Niko Pertot; Županova Micka: Urban Grmek Masič, Silvestra Grižnik Kačič, Damjan Gomisel, Milivoj Colja, Grozdana Švara, Bojana Furlan, Igor Rojc Milena Colja in Pavel Trobec.

Gre za dve enodejanki, od katerih je bil Snubač A. P. Čehova prvič uprizorjen leta 1890, Županova Micka pa še stoletje prej. Tema obeh enodejank je sorodna in tako preprosta, da je ni potrebno razlagati. Je pa v teh časih »modno in nujno« dodati, da je njuna vsebina aktualna še danes. Torej, tudi danes se dekleta zaljubljaajo in nasedajo fantovim lepim besedam in tudi danes si vsi starši želijo, da bi se njihova hči »dobro« poročila. Da bo pa vse še bolj prikupno igralcem in gledalcem, so gledališčniki besedilo jezikovno prestavili v naše okolje.

Vstopnina: parter 10 EUR, balkon 8 EUR, popustov ni.

Ponedeljek, 27. marec, ob 20h

Koncert

LOVRO POGORELIČ, klavir, in
ALEKSANDAR MILOŠEV, violina

Nedelja, 2. april, ob 18h

Muzikal MAMMA MIA!

Ponedeljek, 3. april, ob 20h

SLG Celje; Vinko Möderndorfer –
NOSTALGIČNA KOMEDIJA

**Sobota, 8. april 2017,
ob 19.00**

**KRUHA IN VRTNIC –
KONCERT ŽPZ KOMBINAT
Z GOSTI**

Čas za kratko poročilo

V lanskem letu smo v komenski knjižnici poleg rednega in osnovnega dela, tj. izposoje knjig, ozaveščanja uporabnikov o pomenu branja in kulture, pomoči pri iskanju gradiva, pripravili več kot 50 dogodkov za različne ciljne skupine. Več kot enega na teden!

Ker je knjižnica več kot le skladišče knjig, se trudimo, da v (pre)skromne in težko dostopne prostore privabimo čim več ljudi, da bi spoznali naše poslanstvo.

Tako vsak prvi torek v mesecu potekajo pravljíčne urice, ki jih obiščejo otroci dveh starostnih skupin. Vsaka je deležna svoje pravljíce, ki ji sledi delavnica. Otroci so v šolskem letu 2015/16 za vsak obisk pravljíce dobili štampiljko, ki jih je na temo pravljíce ročno izdelala sodelavka iz Sežane. Zadnjo pravljíco smo izpeljali v sodelovanju s Picerijo na placu. Ponudili so nam prostor, tako da smo se imeli res lepo na prostem pod velikim, košatim orehom. Obiski otrok iz vrtca in šole so tako utečena dejavnost, da jo velikokrat sploh pozabimo omeniti. Z obema zavodoma izvrstno sodelujemo (Bralni palček, poletna bralna značka za OŠ, obiski ob posebnih praznikih, obletnicah ali pa kar tako).

V letu 2016 smo v sodelovanju z Glasbeno šolo, Plesnim društvom Be Funky, OŠ Komen in KUD 15. februar pripravili osrednjo občinsko prireditev ob kulturnem dnevu, ki je potekala v organizaciji knjižnice. Predstava z okoli 150 nastopajočimi je bila izvedena trikrat (za učence OŠ in izven v popoldanskem času, konec februarja pa smo gostovali tudi v Nabrežini pri SKD Igo Gruden). S predstavo smo se spomnili tudi naših izgnanih ljudi pred več kot sedemdesetimi leti.

Uvedena so bila srečanja Mladi in umetnost. Knjižnico smo peljali med ljudi in na Spalcalovi domačiji predstavili pesniško zbirko mlade pesnice, tako da smo večer povezali z glasbo in branjem poezije. Vsako leto načrtujemo vsaj eno tovrstno srečanje, saj je pri obiskovalcih poželo veliko zanimanja.

V knjižnici že 11. leto poteka potopisni štu-

dijski krožek, s katerim ob predavanjih spoznavamo svet. Tudi tokrat smo predavanja zaključili s skupnim izletom Iz Kočevskega na Dolenjsko. Za potovanja je vedno veliko zanimanja, saj se na predavanjih vedno zbere več kot 30 obiskovalcev.

Sodelujemo tudi z drugimi zavodi in posamezniki, saj se trudimo, da je knjižnica prostor, namenjen vsem. Tako smo pripravili zanimiva predavanja in predstavitve strokovnih knjig, vedno bolj obiskane pa so tudi razstave, ki so navadno na ogled skoraj mesec dni.

Zaradi potrebe po druženju in ustvarjanju smo proti koncu leta uvedli krožek Petlje,

zanke in šivanke, ki je namenjen ustvarjanju ročnih del in poteka vsak petek. Redno se srečujejo tudi članice likovnega krožka.

Lahko rečete, da gre le za nekaj nametanih stavkov, vendar veliko o delovanju povejo tudi številke, ki jih lahko preberete v letnem poročilu našega zavoda na naši spletni strani.

Besedilo: Marija Umek
Foto: Arhiv knjižnice

»Člani KD Karla Štreklja Komen smo s koncertom v nedeljo 19. februarja praznovali 30 letnico neprekinjenega delovanja društva.

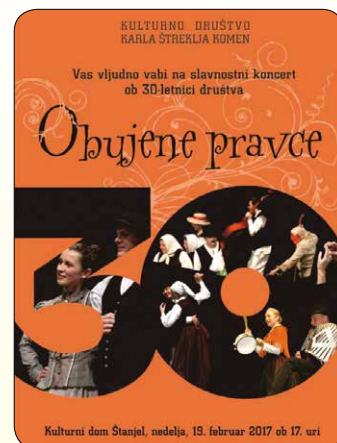
Naših prvih trideset let lahko razdelimo na tri desetletja.

Začelo se je z raziskovanjem oblačilne kulture na Krasu, ustanovitvijo folklorne skupine in prvimi predstavami primorskih plesov in pesmi v ožjem in s časom tudi širšem slovenskem prostoru. V tem obdobju smo v okviru društva ustanovili Komorni zbor Kras in skupaj s folklorno skupino na oder postavili nekaj zelo uspešnih spletoev igre, plesa in petja s prikazom naših običajev. Nastopali smo na domačih odrih, pa tudi izven naših meja, v Avstriji, Italiji, Franciji, Nemčiji.

V nadaljevanju smo začeli plesati splete drugih slovenskih pokrajin, obogatili zbirke noš, se preimenovali v KD Karla Štreklja ter bili idejni pobudniki pri oblikovanju vse-slovenske »Štrekljeve nagrade«. Nekaj zaporednih let smo organizirali tudi Štrekljeve večere in z njimi gostili skupine iz različnih slovenskih krajev in iz zamejstva. Zavedli smo se, da ni dovolj le ohranjanje ljudskega izročila, sprejeli smo nov izziv, začeli smo raziskovati na domačih tleh in zapisovati ljudske pesmi, ki smo jih izdali v treh zvezkih. Pesmi smo peli z družinskim kvartetom, kasneje pa ustanovili žensko pevsko skupino. V tem obdobju smo se s pestrim plesno pevskim programom podali prvič tudi v daljne dežele, na festival v Brazilijo in Egipt.

Zadnjih 10 let nadaljujemo in nadgrajujemo kakovost našega dela. Postavili smo osem novih postavitev plesov različnih slovenskih pokrajin, izdelali smo nove primorske noše. Udeležili smo se festivalov v Litvi in v Turčiji. Ob 150-letnici rojstva Karla Štreklja Komen smo z našo folklorno, pevsko, instrumentalno in tamburaško skupino izvedli nepozaben spominski večer v Gorjanskem ter ob tem izdali ponatisnjeno pesmarico Tam v starodavnih časih. Naš pevski tercet je RTV Slovenija izmed slovenskih izvajalcev ljudskih pesmi izbrala za zastopanje na EBU folk festivalu v Opatiji in ob tem posnela promocijski CD. V tem obdobju je TV Koper z našim društvom posnela oddajo Na obisku. V zadnjih letih smo z odrskimi postavitvami dosegli državni nivo in prejeli zlato priznanje za uvrstitev na državno srečanje.

KD Karla Štreklja je eno tistih društev, ki ves čas črpa iz dediščine originalnost in vzporedno s tem pleče svojo, drugačno mrežo. Z bogato dodano vrednostjo nadgrajujemo osnovno poslanstvo ohranjanja ljudskega izročila. Morda smo zaradi tega včasih težje razumljeni in je tako tudi aktivno delo v našem društvu bolj zahtevno, kot bi lahko bilo. Vsekakor pomeni to izziv tako za člane, kot za mentorje. Naši mentorji imajo namreč kot umetniški vodje pri svojem delu možnost izražanja svojih lastnih pogledov na pripravo priredb in odrskih postavitev, kar gotovo daje žlahtnost in svojstvenost našemu programu. Osnovni cilj našega društva je skrb za ohranjanje naše duhovne kulture. Naše praznovanje pa časovno sovпада tudi z dnevom maternega jezika, ki ga obeležujemo 21. februarja in naša želja je, da postane skrb za naš jezik nacionalni interes v pravem pome-

nu besede tako na državnem nivoju kot tudi v okviru naše občine.

Veseli smo vseh, ki želijo biti z nami in jim je poleg druženja pomembna predvsem krepitev kakovosti pri ohranjanju, nadaljevanju in nadgrajevanju našega poslanstva.

Hvala vsem, ki ste v teh letih skupaj z nami pisali našo zgodbo. Obogateni smo z nepozabnimi doživetji, novimi prijateljstvi in izkušnjami, ki jih brez tistih, ki so pred tridesetimi leti postavili temelje našega društva, ne bi bilo.

Vid Sorta, predsednik KD Karla Štreklja

Foto: Arhiv društva

